ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

της 5ης Ιουνίου 2001 *

Στην υπόθεση T-6/99,

ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, με έδρα τη Riesa (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους δικηγόρους W. M. Kühne και S. Bauer, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από την

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εκπροσωπούμενη από τους W.-D. Plessing και C.-D. Quassowski,

και το

Freistaat Sachsen, εκπροσωπούμενο από τους δικηγόρους J. Sedemund και T. Lübbig, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνοντες,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τους Δ. Τριανταφύλλου και P. Nemitz, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτημα περί ακυρώσεως της αποφάσεως 1999/580/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 11ης Νοεμβρίου 1998, σχετικά με τις ενισχύσεις που χορήγησε η Γερμανία υπέρ της ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa, Σαξωνία (ΕΕ 1999, L 220 σ. 28),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Azizi, Πρόεδρο, P. Mengozzi, K. Lenaerts, R. M. Moura Ramos και M. Jaeger, δικαστές,

γραμματέας: G. Herzig, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 5ης Δεκεμβρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό και πραγματικό πλαίσιο της υποθέσεως

1 Η προσφεύγουσα είναι σιδηρουργική επιχείρηση γερμανικού δικαίου, ελεγχόμενη από τον ιταλικό όμιλο Feralpi, ομοίως παραγωγό χάλυβα. Έδρα της είναι η πόλη Riese της Σαξωνίας, στη Γερμανία, όπου ευρίσκεται και το εργοστάσιο παραγωγής χάλυβα.

2 Με έγγραφο της 1ης Μαρτίου 1993 η Επιτροπή ενέκρινε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5, τρίτη περίπτωση, της αποφάσεώς της 3855/91/ΕΚΑΧ, της 27ης Νοεμβρίου 1991, που θεσπίζει κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα (ΕΕ L 362, σ. 57, στο εξής: πέμπτος κώδικας ενισχύσεων στη σιδηρουργία), την εκ μέρους των γερμανικών αρχών χορήγηση στην προσφεύγουσα επενδυτικής ενισχύσεως 19,55 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων (DEM), φορολογικού προνομίου επενδύσεως 5,3 εκατομμυρίων DEM και κρατικής εγγυήσεως 60,8 εκατομμυρίων DEM (φάκελος ενισχύσεων N 351/92).

3 Με έγγραφο της 13ης Ιανουαρίου 1995 η Επιτροπή ενέκρινε, σύμφωνα με το άρθρο 5 του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία, την εκ μέρους των γερμανικών αρχών χορήγηση στην προσφεύγουσα επενδυτικής ενισχύσεως 11,73 εκατομμυρίων DEM, φορολογικού προνομίου επενδύσεως 4,08 εκατομμυρίων DEM, δανείου 6,125 εκατομμυρίων DEM συνδεόμενου με περιφερειακό πρόγραμμα προστασίας του περιβάλλοντος, και κρατικής εγγυήσεως σχετικά με δάνειο 23,975 εκατομμυρίων DEM (φάκελος ενισχύσεων N 673/94).

4 Εξάλλου, το 1995 χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα επενδυτική επιδότηση 9,35714 εκατομμυρίων DEM και φορολογικό προνόμιο επενδύσεως 1,236 εκατομμυρίων DEM χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση στην Επιτροπή. Επιπλέον, το 1997 χορηγήθηκε στην προσφεύγουσα, χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση στην Επιτροπή, κρατική εγγύηση 12 εκατομμυρίων DEM για την κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως.

5 Τον Μάιο του 1997 η Επιτροπή πληροφορήθηκε από τρίτους ότι η προσφεύγουσα έλαβε και άλλες ενισχύσεις και ότι ορισμένες από τις επιτραπείσες ενισχύσεις χρησιμοποιήθηκαν για άλλους σκοπούς έναντι εκείνων για τους οποίους είχε δοθεί η σχετική έγκριση.

6 Στις 18 Νοεμβρίου 1997 η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία την οποία προβλέπει το άρθρο 6, παράγραφος 4, της αποφάσεώς της 2496/96/ΕΚΑΧ, της 18ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα (ΕΕ L 338, σ. 42, στο εξής: έκτος κώδικας ενισχύσεων στη σιδηρουργία). Με έγγραφο της 2ας Δεκεμβρίου 1997 πληροφόρησε σχετικά την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, από την οποία ζητήθηκε να υποβάλει τα σχόλιά της. Το έγγραφο αυτό αποτέλεσε το αντικείμενο ανακοινώσεως δημοσιευθείσας στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της 18ης Φεβρουαρίου 1998 (ΕΕ C 51, σ. 3, στο εξής: ανακοίνωση της 18ης Φεβρουαρίου 1998), με την οποία η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

7 Με έγγραφο της 3ης Μαρτίου 1998 η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υπέβαλε τις παρατηρήσεις της στην Επιτροπή. Υπέβαλε ακόμη συμπληρωματικές παρατηρήσεις με δύο έγγραφα με ημερομηνία 19 και 25 Μαρτίου 1998. Με το τελευταίο από τα ως άνω έγγραφα γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι μια συμπληρωματική επενδυτική επιδότηση ύψους 1,35586 εκατομμυρίων DEM, που είχε αναφέρει με έγγραφο της 13ης Οκτωβρίου 1997 ως προβλεπόμενη αύξηση της επενδυτικής ενισχύσεως περί της οποίας γίνεται λόγος στη σκέψη 4 ανωτέρω, είχε ήδη καταβληθεί την περίοδο εκείνη.

8 Την 1η Απριλίου 1998 η Επιτροπή διαβίβασε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας τις παρατηρήσεις που είχε λάβει στις 17 Μαρτίου 1998 από την UK Steel Association (Βρετανική Ένωση Χαλυβουργικών Βιομηχανιών). Με έγγραφο της 22ας Απριλίου 1998 η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υπέβαλε στην Επιτροπή τις παρατηρήσεις της επί της απόψεως την οποία υποστήριξε η προαναφερθείσα επαγγελματική ένωση.

9 Με έγγραφο της 24ης Απριλίου 1998 η Επιτροπή πληροφόρησε την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας σχετικά με την προσωρινή στάση της. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αντέδρασε με έγγραφο της 6ης Μαΐου 1998.

10 Με έγγραφο της 12ης Οκτωβρίου 1998 η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας πληροφόρησε την Επιτροπή ότι, από τα 10,713 εκατομμύρια DEM που αντιπροσώπευαν το συνολικό ποσό της επενδυτικής ενισχύσεως περί της οποίας γίνεται λόγος στις σκέψεις 4 και 7 ανωτέρω, η προσφεύγουσα είχε επιστρέψει 2,54 εκατομμύρια DEM, που αντιστοιχούν σε επενδύσεις υπέρ του ελασματουργείου εν θερμώ της εταιρίας αυτής.

11 Στις 11 Νοεμβρίου 1998 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 1999/580/ΕΚΑΧ, σχετικά με τις ενισχύσεις που χορήγησε η Γερμανία υπέρ της ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa, Σαξωνία (ΕΕ 1999, L 220, σ. 28, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

12 Η απόφαση αυτή περιλαμβάνει τις ακόλουθες διατάξεις:

«Άρθρο 1

Η επενδυτική επιχορήγηση ύψους 8,173 εκατομμυρίων [DEM], η επενδυτική προμοδότηση ύψους 1,236 εκατομμυρίων [DEM] και η εγγύηση για την κάλυψη ποσού

12 εκατομμυρίων [DEM] που περιέχει στοιχείο ενίσχυσης, οι οποίες χορηγήθηκαν το 1995 από τη Γερμανία στην επιχείρηση ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa, δεν συμβιβάζονται με την απόφαση 2496/96/ΕΚΑΧ και την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα.

Το στοιχείο ενίσχυσης που περιέχεται στις εγγυήσεις που χορηγήθηκαν κατά το τέλος του 1994 για την κάλυψη πιστώσεων κεφαλαίων κίνησης ύψους 7,2 εκατομμυρίων [DEM] και 4,8 εκατομμυρίων [DEM] δεν εγκρίθηκε και δεν συμβιβάζεται με την απόφαση 2496/96/ΕΚΑΧ και την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα.

Άρθρο 2

Η Γερμανία ζητεί την επιστροφή των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν υπέρ της ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH σύμφωνα με τις διατάξεις του γερμανικού δικαίου που εφαρμόζονται [για] την επιστροφή των [προκαταβαλλομένων από το] κράτος ποσών. Προκειμένου να καταργηθεί [το αποτέλεσμα] της ενίσχυσης, η καταβολή των τόκων υπολογίζεται από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης μέχρι την ημερομηνία επιστροφής της, βάσει του επιτοκίου αναφοράς που εφαρμόζεται από την Επιτροπή κατά τη συγκεκριμένη περίοδο για τον υπολογισμό του καθαρού ισοδυνάμου επιχορήγησης των περιφερειακών ενισχύσεων.

Άρθρο 3

Η Γερμανία θα ενημερώσει την Επιτροπή εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που [θα] έχει λάβει για να συμμορφωθεί προς αυτή.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.»

Διαδικασία

13 Στο πλαίσιο αυτό η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 11 Ιανουαρίου 1999.

14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 21 Ιουνίου 1999 το Freistaat Sachsen (Ομόσπονδο κράτος της Σαξωνίας) ζήτησε να παρέμβει υπέρ της προσφεύγουσας. Οι κύριοι διάδικοι δεν διατύπωσαν αντιρρήσεις επί του εν λόγω αιτήματος παρεμβάσεως.

15 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 25 Ιουνίου 1999 η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζήτησε να παρέμβει υπέρ της προσφεύγουσας. Με το από 5 Ιουλίου 1995 έγγραφό της η Επιτροπή δεν έφερε αντίρρηση επ' αυτού. Η προσφεύγουσα δεν διατύπωσε παρατηρήσεις.

16 Με διάταξη της 8ης Νοεμβρίου 1999 ο πρόεδρος του τρίτου πενταμελούς τμήματος του Πρωτοδικείου επέτρεψε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και στο Freistaat Sachsen να παρέμβουν υπέρ της προσφεύγουσας.

17 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Freistaat Sachsen υπέβαλαν υπομνήματα παρεμβάσεως στις 24 και τις 26 Ιανουαρίου 2000 αντίστοιχα.

18 Στις 13 Μαρτίου 2000 η Επιτροπή κατέθεσε τις παρατηρήσεις της επί των ως άνω δύο υπομνημάτων παρεμβάσεως.

19 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας τα οποία προβλέπει το άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας του κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν σε γραπτές ερωτήσεις και να καταθέσουν ορισμένα έγγραφα. Στις προσκλήσεις αυτές του Πρωτοδικείου οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

20 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 5ης Δεκεμβρίου 2000.

Αιτήματα των διαδίκων

21 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να υποχρεώσει την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου, να υποβάλει το σύνολο των σχετικών με την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως εγγράφων·

— να της επιτραπεί να λάβει γνώση των εγγράφων αυτών·

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

22 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να υποχρεώσει την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, να υποβάλει το σύνολο των σχετικών με την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως εγγράφων·

— να της επιτραπεί, όπως και στην προσφεύγουσα, να λάβει γνώση των εγγράφων αυτών·

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

23 Το Freistaat Sachsen ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να υποχρεώσει την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, να υποβάλει το σύνολο των σχετικών με την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως εγγράφων·

— να του επιτραπεί, όπως και στην προσφεύγουσα, να λάβει γνώση των εγγράφων αυτών·

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

24 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του αιτήματος να προσκομιστεί ο διοικητικός φάκελος και να επιτραπεί στους διαδίκους να λάβουν γνώση του

25 Κατόπιν του μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας του Πρωτοδικείου που της γνωστοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1999, η Επιτροπή κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, παράλληλα με ένα έγγραφο της 12ης Νοεμβρίου 1999, τον φάκελο που αφορούσε τη διοικητική διαδικασία η οποία οδήγησε στην έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Με το έγγραφο αυτό ζήτησε εμπιστευτική μεταχείριση όλων των εγγράφων του φακέλου, εκτός από τις δικές της ανακοινώσεις και τα προερχόμενα από την προσφεύγουσα δικόγραφα.

26 Με τηλεομοιοτυπία της 16ης Νοεμβρίου 1999 υπέβαλε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου τον κατάλογο των εγγράφων που περιλαμβάνονταν στον διοικητικό φάκελο.

27 Η Γραμματεία του Πρωτοδικείου γνωστοποίησε στις 23 Νοεμβρίου 1999 στην προσφεύγουσα και στις 28 Μαρτίου 2000 στους παρεμβαίνοντες το έγγραφο και την τηλεομοιοτυπία της Επιτροπής περί των οποίων γίνεται λόγος στις δύο προηγούμενες σκέψεις.

28 Κανείς από τους διαδίκους αυτούς δεν αντέδρασε στην εν λόγω γνωστοποίηση.

29 Υπό τις συνθήκες αυτές και λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι από τη μελέτη των εγγράφων της προσφεύγουσας δεν προκύπτει ότι η έλλειψη δυνατότητας προσβάσεως στον διοικητικό φάκελο είχε δυσμενείς συνέπειες όσον αφορά την υποβολή των επιχειρημάτων της κατά την ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία, όπως διατείνεται με το δικόγραφο της προσφυγής της χωρίς να θεμελιώνει των ισχυρισμό της, το υπό εξέταση αίτημά της πρέπει να απορριφθεί.

Επί του αιτήματος ακυρώσεως

30 Προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως η προσφεύγουσα αναπτύσσει σειρά λόγων που στρέφονται κατά του άρθρου 1, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ένας λόγος αφορά την ακύρωση του άρθρου 1, δεύτερο εδάφιο, της εν λόγω αποφάσεως, ενώ ένας άλλος λόγος αφορά την ακύρωση του άρθρου 2.

Επί των λόγων που αφορούν την ακύρωση του άρθρου 1, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως

31 Οι σχετικοί λόγοι είναι έξι. Ο πρώτος στηρίζεται σε εσφαλμένη εφαρμογή της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Ο δεύτερος στηρίζεται σε παράνομη τροποποίηση του πρωτογενούς κοινοτικού δικαίου. Ο τρίτος σε κατάχρηση εξουσίας. Ο τέταρτος σε παραβίαση των αρχών της ασφαλείας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Ο πέμπτος σε παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων. Ο έκτος λόγος στηρίζεται, τέλος, σε παράβαση των άρθρων 5 και 15, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

32 Όλοι οι προαναφερθέντες λόγοι πρέπει να ληφθούν μεν υπόψη, σκόπιμο όμως είναι να δοθεί προτεραιότητα στην εξέταση του πρώτου λόγου.

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

33 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, πρώτον, ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι το τελικό προϊόν το οποίο αφορούσαν οι επίδικες επενδυτικές ενισχύσεις, ήτοι οι «προεντεταμένες χαλύβδινες ράβδοι οπλισμένου σκυροδέματος σε κουλούρες», δεν συγκαταλέγεται στην κατηγορία προϊόντων του παραρτήματος Ι της Συνθήκης

ΕΚΑΧ. Υποστηριζόμενη από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Freistaat Sachsen, διατείνεται ότι το «χονδρόσυρμα», το οποίο η προσβαλλομένη απόφαση θεωρεί ως το τελικό προϊόν της, υπάγεται στον κωδικό 4400 του ως άνω παραρτήματος, που αφορά τα «τελικά προϊόντα σιδήρου εν θερμώ, από κανονικό ή ειδικό χάλυβα», δηλαδή προϊόντα ελάσεως εν θερμώ.

34 Εντούτοις, το τελικό προϊόν της δεν αποκτά τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του για τη χρήση του στις κατασκευές με οπλισμένο σκυρόδεμα παρά μόνο ύστερα από μια διαδικασία επεξεργασίας εν ψυχρώ του χονδροσύρματος. Η διαδικασία αυτή αντιστοιχεί σε τεχνολογική εξέλιξη της κλασικής μεθόδου επεξεργασίας με εξέλαση. Όμως, τα προϊόντα συρματοποιίας με εξέλαση δεν περιλαμβάνονται στην ονοματολογία των προϊόντων ΕΚΑΧ που διαλαμβάνεται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Υπάγονται στη ρύθμιση για την «Πλαισίωση ορισμένων κλάδων κατασκευής προϊόντων σιδήρου και χάλυβα εκτός ΕΚΑΧ» (ΕΕ 1988, C 320, σ. 3, στο εξής: πλαισίωση εκτός ΕΚΑΧ), που αναφέρει ρητά τη συρματοποίηση και την επεκτατική ολκή χονδροσύρματος.

35 Στηριζόμενη στην έκθεση πραγματογνωμοσύνης του καθηγητή Hensel (στο εξής: έκθεση Hensel), του Πανεπιστημίου Montanuniversität του Freiberg (Γερμανία), σχετικά με το ελασματουργείο και τις εγκαταστάσεις «προεντάσεως» εν ψυχρώ, η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από το Freistaat Sachsen, εξηγεί ότι η κατασκευή «προεντεταμένων χαλύβδινων ράβδων οπλισμένου σκυροδέματος σε κουλούρες» επιβάλλει όπως το χονδρόσυρμα που παράγεται από το ελασματουργείο εν θερμώ υφίσταται μια διαδικασία καλιμπραρίσματος, με σκοπό να του δοθεί σχήμα που να καθιστά δυνατή την επεξεργασία του εν ψυχρώ στο τμήμα του εργοστασίου όπου εκτελείται η διαδικασία «προεντάσεως». Η «προένταση» εν ψυχρώ συνιστά μια νέα τεχνολογία που εισήχθη το 1990 και αναγνωρίσθηκε από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας τον Ιούνιο του 1994. Αντικατέστησε την τεχνική της μακράς εξελάσεως. Η εν λόγω μέθοδος εφαρμόζεται σε εργοστασιακό χώρο διαφορετικό από εκείνους όπου γίνεται η έλαση και το καλιμπράρισμα και αποτελεί, από τεχνικής και οικονομικής πλευράς, εντελώς διαφορετική παραγωγική διαδικασία έναντι της ελάσεως εν ψυχρώ. Οι παραγωγοί χονδροσύρματος εξάλλου σπάνια διαθέτουν εγκαταστάσεις «προεντάσεως». Κατά τις ίδιες τις διαπιστώσεις της Επιτροπής, η «προένταση» του χονδροσύρματος πραγματοποιείται συνήθως σε κέντρα υπηρεσιών χαλυβουργίας.

36 Η προσφεύγουσα και οι παρεμβαίνοντες διάδικοι ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή, όταν αναφέρει, στο σημείο IV, πέμπτο εδάφιο, των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως την περίπτωση των επιχειρήσεων οι οποίες δεν εμπίπτουν στο άρθρο 80 της Συνθήκης ΕΚΑΧ και οι οποίες χρησιμοποιούν εγκαταστάσεις

«προεντάσεως» για την επεξεργασία του χονδροσύρματος, παραδέχεται εμμέσως και η ίδια ότι το εν λόγω τελικό προϊόν, οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του και οι ενισχύσεις σε τέτοιες εγκαταστάσεις δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Το Freistaat Sachsen προσθέτει ότι, στο εν λόγω χωρίο της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι το τελικό προϊόν της προσφεύγουσας συνιστά μια ειδική αγορά, η οποία, καταρχήν, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

37 Δεύτερον, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι η άποψη που υποστηρίζει η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι δηλαδή οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις με δραστηριότητες οι οποίες εμπίπτουν κατά ένα μέρος στη Συνθήκη ΕΚΑΧ πρέπει να μην εκτιμώνται διαφορετικά έναντι των κανόνων της Συνθήκης ΕΚΑΧ, είναι εντελώς καινοφανής σε σχέση με τη στάση που τήρησε το εν λόγω κοινοτικό όργανο κατά τη διοικητική διαδικασία.

38 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Freistaat Sachsen αμφισβητούν ότι οι κανόνες της Συνθήκης ΕΚΑΧ στον τομέα των ενισχύσεων εφαρμόζονται αδιακρίτως σε κάθε ενίσχυση χορηγούμενη σε σιδηρουργική επιχείρηση. Οι επενδυτικές ενισχύσεις υπέρ μιας τέτοιας επιχειρήσεως πρέπει να εκτιμώνται έναντι της Συνθήκης ΕΚ όταν προορίζονται για δραστηριότητες που δεν καλύπτονται από τη Συνθήκης ΕΚΑΧ. Η ερμηνεία αυτή είναι σύμφωνη προς την οικονομία των κανόνων των Συνθηκών ΕΚ και ΕΚΑΧ στον τομέα των ενισχύσεων, σκοπός των οποίων είναι η εντός της Κοινότητας εξασφάλιση του έντιμου ανταγωνισμού μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην ίδια αγορά προϊόντων. Όμως, κατασκευάζοντας «προεντεταμένες χαλύβδινες ράβδους οπλισμένου σκυροδέματος σε κουλούρες», η προσφεύγουσα ανταγωνίζεται όχι τις επιχειρήσεις που καλύπτονται από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ, αλλά τα κέντρα υπηρεσιών χαλυβουργίας και τις επιχειρήσεις παραγωγής σκυροδέματος, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων της Συνθήκης ΕΚ. Επομένως, οι κανόνες αυτοί θα έπρεπε να έχουν ομοίως εφαρμογή έναντι της προσφεύγουσας, για το ως άνω τμήμα της παραγωγής της.

39 Το Freistaat Sachsen προσθέτει ότι, δεδομένου ότι το δικαίωμα χορηγήσεως ενισχύσεων αποτελεί ένα μέσο ελέγχου του ανταγωνισμού, η συμφωνία των ενισχύσεων προς την κοινή αγορά πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται η δικαιούχος επιχείρηση και όχι βάσει τυπικής υπαγωγής σε κάποια από τις Συνθήκες. Η στάση που τήρησε η Επιτροπή εν προκειμένω, η οποία

στηρίζεται στο ότι η προσφεύγουσα είναι σιδηρουργική επιχείρηση υπό την έννοια του άρθρου 80 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, είναι αντίθετη προς την ίδια την πρακτική της, καθώς και προς τη νομολογία, που θεμελιώνει, όσον αφορά το περί ενισχύσεων δίκαιο, την υπεροχή του κριτηρίου που συνδέεται με τη φύση του προϊόντος ή της παραγωγής έναντι εκείνου που στηρίζεται στον χαρακτηρισμό της επιχειρήσεως (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 1959, 14/59, Société des fonderies de Pont-à-Mousson κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 351, και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Lagrange στην υπόθεση αυτή [μόνο στις ξενόγλωσσες εκδόσεις]· βλ. επίσης τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Δεκεμβρίου 1987, 328/85, Deutsche Babcock, Συλλογή 1987, σ. 5119, σκέψη 9, και της 2ας Μαΐου 1996, C-18/94, Hopkins κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-2281, σκέψη 14).

40 Με το υπόμνημα απαντήσεως η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, επικαλούμενη σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, ότι για κάθε κλάδο παραγωγής της τηρεί χωριστές λογιστικές εγγραφές, πράγμα το οποίο αποκλείει τον κίνδυνο λαθραίας διοχετεύσεως των επενδυτικών ενισχύσεων που προορίζονται για τις δραστηριότητές τις εκείνες οι οποίες δεν καλύπτονται από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ στις δραστηριότητες που καλύπτονται από αυτήν. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Freistaat Sachsen προσθέτουν ότι, ενώ η προσφεύγουσα απέδειξε τον σαφή διαχωρισμό των λογιστικών εγγραφών ανάλογα με τον κάθε τομέα δραστηριοτήτων, η Επιτροπή δεν απέδειξε ούτε με την προσβαλλόμενη απόφαση ούτε με τα έγγραφά της ότι οι δραστηριότητες της προσφεύγουσας οι οποίες εμπίπτουν στη Συνθήκη ΕΚΑΧ ωφελήθηκαν από τις ενισχύσεις που προορίζονταν για τις εγκαταστάσεις «προεντάσεως» ή ότι η προσφεύγουσα δεν έλαβε επαρκή μέτρα προς αποφυγή μιας τέτοιας συγχύσεως. Το Freistaat Sachsen διατείνεται ακόμη ότι η Επιτροπή, με την από 18 Φεβρουαρίου 1998 ανακοίνωσή της, είχε εκφράσει την πρόθεση να προβεί σε λεπτομερή εξέταση σχετικά. Από το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ουδόλως αναφέρεται στην εξέταση αυτή συνάγει ότι το αποτέλεσμα της εξετάσεως ήταν υπέρ της προσφεύγουσας.

41 Η Επιτροπή υπογραμμίζει, εκ προοιμίου, ότι η προσφεύγουσα, η οποία δεν μετέσχε στη διοικητική διαδικασία, προσκομίζει σειρά εγγράφων των οποίων το εν λόγω κοινοτικό όργανο ουδέποτε έλαβε γνώση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής. Επομένως, τα ως άνω έγγραφα, καθώς και οι σχετικοί με αυτά πραγματικοί ισχυρισμοί, πρέπει να θεωρηθούν ως άνευ σημασίας για την εκτίμηση της νομιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ. συναφώς την απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Οκτωβρίου 1999, T-123/97, Salomon κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-2925, σκέψη 55, και την παρατιθέμενη εκεί νομολογία).

42 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, εν πάση περιπτώσει, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας και των παρεμβαινόντων είναι αβάσιμη.

43 Πρώτον, αμφισβητεί την εκ μέρους των τελευταίων παρουσίαση της διαδικασίας παραγωγής «προεντεταμένων χαλύβδινων ράβδων οπλισμένου σκυροδέματος σε κουλούρες». Εκθέτει ότι, όπως αναφέρει και στο πλαίσιο της προσβαλλομένης αποφάσεως, η «προένταση» ή «ευθυγράμμιση» του χάλυβα είναι απλώς μια τεχνική που καθιστά δυνατή τη βελτίωση της ποιότητας του ελασμένου εν θερμώ χονδροσύρματος ώστε να ανταποκρίνεται προς τις τεχνικές προδιαγραφές του τομέα των κατασκευών. Η διαδικασία αυτή ουδόλως αλλοιώνει τη φύση και τις ιδιότητες του επεξεργασμένου προϊόντος έτσι ώστε να δημιουργείται ένα προϊόν ΕΚ, αλλά συνδέεται με την παραγωγή χονδροσύρματος και, κατά συνέπεια, με τις δραστηριότητες παραγωγής ΕΚΑΧ της προσφεύγουσας και όχι με τη δραστηριότητα της εξελάσεως/επεκτατικής ολκής, η οποία μεταβάλλει τη φύση του προϊόντος.

44 Η ανάλυση αυτή επιβεβαιώνεται από τις γνωμοδοτήσεις ειδικών της σιδηρουργικής βιομηχανίας, οι οποίοι συνδέουν τη δραστηριότητα της ευθυγραμμίσεως με την παραγωγή χάλυβα, καθώς και από διάφορα έγγραφα που κατέθεσε στη δικογραφία η προσφεύγουσα.

45 Έτσι, στο έγγραφο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας που συνάπτεται στο δικόγραφο της προσφυγής, η ευθυγράμμιση περιγράφεται ως διαδικασία σταθεροποιήσεως των χαλύβδινων ράβδων οπλισμένου σκυροδέματος, ενώ αναφέρεται επίσης ότι η νέα τεχνολογία που εισήγαγε η προσφεύγουσα αποσκοπεί στην αντικατάσταση της παλαιάς διαδικασίας ευθυγραμμίσεως, που στηριζόταν σε παραμόρφωση με διακεκομμένη σύστρεψη, με μια τεχνική συνεχούς ευθυγραμμίσεως, παρέχουσα τη δυνατότητα πολυαξονικής σταθεροποιήσεως εν ψυχρώ, με ενιαίο τρόπο και ομογενώς κατανεμημένη, και βελτιώσεως των ορίων της εκτάσεως, της αντιστάσεως και του τεντώματος των χαλύβδινων ράβδων οπλισμένου σκυροδέματος. Η εν λόγω τεχνική περιγραφή, βάσει της οποίας αποφεύγεται συστηματικά η χρησιμοποίηση της έννοιας της επεκτατικής ολκής, επιβεβαιώνεται από την έκθεση Hensel, όπου η εν λόγω διαδικασία χαρακτηρίζεται παντού ως καλιμπράρισμα, ουδέποτε ως εξέλαση ή επεκτατική ολκή. Επιβεβαιώνεται επίσης από το έγγραφο που συνάπτεται ως παράρτημα στο δικόγραφο της προσφυγής και φέρει τον τίτλο «Οι προεντεταμένες χαλύβδινες ράβδοι οπλισμένου σκυροδέματος — μια απλή εγκεκριμένη διαδικασία επεξεργασίας», από το οποίο προκύπτει ότι το εν λόγω προϊόν εξακολουθεί να είναι χάλυβας υπό την έννοια της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

46 Οι ενδείξεις που παρέχουν τα διάφορα αυτά έγγραφα επιβεβαιώνονται από τους ορισμούς του χονδροσύρματος και των ράβδων οπλισμένου σκυροδέματος σε κουλούρες που περιλαμβάνονται στο ερωτηματολόγιο στατιστικής 2-71 το οποίο η Επιτροπή απηύθυνε στις επιχειρήσεις που καλύπτονται από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ

σύμφωνα με την απόφασή της 4104/88/ΕΚΑΧ, της 13ης Δεκεμβρίου 1988, σχετικά με τροποποίηση των ερωτηματολογίων που αναφέρονται στο παράρτημα της απόφασης 1566/86/ΕΚΑΧ (ΕΕ L 365, σ. 1). Πράγματι, από τους σχετικούς ορισμούς προκύπτει ότι η κανονική παραμόρφωση εν ψυχρώ των προϊόντων αυτών, ιδίως με «προένταση» ή «ευθυγράμμιση» δεν εμποδίζει την κατάταξη των προϊόντων που παράγονται με τέτοιες μεθόδους στην κατηγορία των σιδηρουργικών προϊόντων. Οι ορισμοί αυτοί, που ανάγονται στο 1986 [βλ. τη σημείωση σχετικά με τον ορισμό του χονδροσύρματος που περιλαμβάνεται στην απόφαση 1566/86/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 24ης Φεβρουαρίου 1986, σχετικά με τις στατιστικές σιδήρου και χάλυβα (ΕΕ L 141, σ. 1, 43)], ουδέποτε αμφισβητήθηκαν από τους βιομηχανικούς κύκλους την περίοδο εκείνη, αλλ' ούτε και αμφισβητούνται από την προσφεύγουσα ή τους παρεμβαίνοντες.

47 Δεύτερον και επικουρικά, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, ακόμα και αν θεωρηθούν οι τεντωμένες χαλύβδινες ράβδοι σκυροδέματος ως προϊόν που υπάγεται στη Συνθήκη ΕΚ, η προσφεύγουσα εν πάση περιπτώσει δεν μπορούσε να λάβει επενδυτικές ενισχύσεις για το είδος αυτό προϊόντων επειδή είναι σιδηρουργική επιχείρηση.

48 Η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας, που έχει ως βάση τη φύση του προϊόντος, παραγνωρίζει το περιεχόμενο της απαγορεύσεως των ενισχύσεων την οποία προβλέπει το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ, η οποία αποτελεί συνάρτηση της ιδιότητας του δικαιούχου ενισχύσεως (βλ. τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Lagrange υπό την απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Φεβρουαρίου 1961, 30/59, De gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 549 [μόνο στις ξενόγλωσσες εκδόσεις]). Όμως, σύμφωνα με το άρθρο 80 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, η άσκηση παραγωγικής δραστηριότητας στον τομέα του άνθρακα και του χάλυβα αρκεί για τον χαρακτηρισμό της οικείας επιχειρήσεως ως σιδηρουργικής (βλ. επ' αυτού την απόφαση του Πρωτοδικείου της 21ης Ιανουαρίου 1999, T-129/95, T-2/96, T-97/96, Neue Maxhütte Stahlwerke και Lech-Stahlwerke κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-17, σκέψη 97). Επομένως, εφαρμοζόμενη σε μια τέτοια επιχείρηση, η απαγόρευση ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ αφορά όχι μόνον τις ενισχύσεις προς χρηματοδότηση επενδύσεων οι οποίες συνδέονται άμεσα με την παραγωγή σιδηρουργικών προϊόντων, αλλά και εκείνες οι οποίες αφορούν δραστηριότητες που δεν καλύπτονται άμεσα από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ (βλ. επ' αυτού την προαναφερθείσα στη σκέψη 39 ανωτέρω απόφαση Société des fonderies de Pont-à-Mousson κατά Ανωτάτης Αρχής και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Lagrange στην υπόθεση αυτή). Η εν λόγω ερμηνεία επιβεβαιώνεται από το άρθρο 1 του έκτου κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία, που αφορά τις ενισχύσεις στη σιδηρουργία, είτε είναι ειδικές είτε όχι.

49 Η εφαρμογή του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ με βάση την ιδιότητα της επιχειρήσεως που έλαβε ενίσχυση απορρέει επιπλέον από το γράμμα και την οικονομία των διατάξεων της Συνθήκης αυτής. Ανταποκρίνεται στην ανάγκη να αποφεύγεται το ενδεχόμενο οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε σιδηρουργική επιχείρηση για την μη υπαγόμενη στη Συνθήκη ΕΚΑΧ παραγωγή της να ισχυροποιούν την οικονομική της θέση στην αγορά την οποία αφορά η εν λόγω Συνθήκη, νοθεύοντας με τον τρόπο αυτό τον ανταγωνισμό στην ως άνω αγορά. Όμως, εν προκειμένω, ο κίνδυνος μιας τέτοιας επιπτώσεως είναι διττός. Αφενός, η προσφεύγουσα δεν τηρεί χωριστές αναλυτικές λογιστικές εγγραφές ανά κλάδο παραγωγής, οπότε οι ενισχύσεις που της χορηγούνται της παρέχουν τη δυνατότητα βελτιώσεως της γενικής οικονομικής θέσεώς της και πωλήσεως σε χαμηλότερες τιμές των προϊόντων της που υπάγονται στη Συνθήκη ΕΚΑΧ. Αφετέρου, οι επίμαχες ενισχύσεις παρέχουν στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα βελτιώσεως της ποιότητας των ράβδων σκυροδέματος σε κουλούρες, πράγμα το οποίο διευρύνει τις αγορές στις οποίες μπορεί να διαθέσει την κύρια παραγωγή της που υπάγεται στη Συνθήκη ΕΚΑΧ.

50 Με τις απευθυνθείσες με έγγραφο της 22ας Απριλίου 1998 στην Επιτροπή παρατηρήσεις της, περί των οποίων γίνεται λόγος στη σκέψη 8 ανωτέρω, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ανέφερε ότι το γεγονός ότι η επιχείρηση έχει εγκαταστάσεις που καλύπτουν και τα μεταγενέστερα στάδια επεξεργασίας του χάλυβα αυξάνει τις επενδυτικές δαπάνες και τις δαπάνες λειτουργίας της επιχειρήσεως στο σύνολό της. Το στοιχείο αυτό επιβεβαιώνει τον ισχυρισμό ότι ενισχύσεις προς χρηματοδότηση τέτοιων δαπανών ωφελούν σε τελική ανάλυση το σύνολο των δραστηριοτήτων της οικείας επιχειρήσεως. Όμως, στην υπαγόμενη στη Συνθήκη ΕΚΑΧ παραγωγή μιας σιδηρουργικής επιχειρήσεως δεν μπορεί να χορηγείται συγκαλυμμένη ενίσχυση με τη μορφή ενισχύσεως στη μη υπαγόμενη στην ως άνω Συνθήκη παραγωγή, ειδάλλως αναιρείται η πρακτική αποτελεσματικότητα του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ, που απαγορεύει τη χορήγηση ενισχύσεων σε αγορά καλυπτόμενη από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ με οποιαδήποτε μορφή.

51 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η άποψή της επιρρωννύεται από το σημείο 4 του παραρτήματος Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Εξάλλου, δεν παραβλέφθηκαν οι πτυχές που αφορούν τις συνέπειες των ενισχύσεων που χορηγούνται για δραστηριότητες μη υπαγόμενες στη Συνθήκη ΕΚΑΧ, όσον αφορά την πλαισίωση εκτός ΕΚΑΧ, σε επίπεδο σχέσεων μητρικής-θυγατρικής επιχειρήσεως στους σιδηρουργικούς ομίλους.

52 Η ανυπαρξία ουσιαστικού διαχωρισμού μεταξύ των προαναφερθεισών δραστηριοτήτων και των άλλων δραστηριοτήτων της προσφεύγουσας και οι συνακόλουθοι

κίνδυνοι διοχετεύσεως αλλού των σχετικών ενισχύσεων, καθώς και οι συνέπειες στην αγορά που υπάγεται στη Συνθήκη ΕΚΑΧ, οδηγούν επίσης στην απόρριψη του ισχυρισμού της προσφεύγουσας σχετικά με την τεχνική δυνατότητα πραγματοποιήσεως των διαδικασιών της ευθυγραμμίσεως του χονδροσύρματος σε χωριστό εργοστασιακό χώρο έναντι του ελασματουργείου εν θερμώ, ή και από χωριστές επιχειρήσεις, όπως τα κέντρα υπηρεσιών χαλυβουργίας.

53 Με τις παρατηρήσεις της επί των υπομνημάτων παρεμβάσεως η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι ο κίνδυνος επελεύσεως των προαναφερθεισών συνεπειών στην αγορά που υπάγεται στη Συνθήκη ΕΚΑΧ δεν είναι τόσο υψηλός προκειμένου για κέντρο υπηρεσιών χαλυβουργίας, εφόσον αυτό δεν ανήκει σε επιχείρηση παραγωγής η οποία υπάγεται στη Συνθήκη ΕΚΑΧ και εφόσον τα προϊόντα που καλύπτονται από την εν λόγω Συνθήκη, τα οποία το κέντρο αυτό μετατρέπει σε προϊόντα εξαρτώμενα από τη Συνθήκη ΕΚ, αποκτώνται με αγορά από σιδηρουργικές επιχειρήσεις υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, όταν πρόκειται για επιχείρηση της οποίας οι διάφοροι κλάδοι παραγωγής αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο από τεχνικής πλευράς, όπως εν προκειμένω, δεν εναπόκειται στην ίδια να αποδείξει την καταχρηστική διοχέτευση των οικείων ενισχύσεων σε άλλους σκοπούς, πράγμα το οποίο τεκμαίρεται, εκτός αποδείξεως του αντιθέτου, από την ύπαρξη του ως άνω ενιαίου συνόλου από τεχνικής πλευράς (βλ. επ' αυτού την προαναφερθείσα στη σκέψη 39 ανωτέρω απόφαση Société des fonderies de Pont-à-Mousson κατά Ανωτάτης Αρχής). Αντιθέτως, εναπόκειται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να καταδείξει τη συμφωνία της επίμαχης ενισχύσεως με την κοινή αγορά (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Απριλίου 1993, C-364/90, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-2097, σκέψη 33), πράγμα το οποίο δεν κατόρθωσε εν προκειμένω η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Πράγματι, το κράτος αυτό δεν προσκόμισε, κατά τη διοικητική διαδικασία, κανένα στοιχείο το οποίο να κλονίζει το ως άνω τεκμήριο.

54 Όσον αφορά τα συναπτόμενα στο υπόμνημα απαντήσεως λογιστικά έγγραφα, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι είναι απαράδεκτα, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Τα έγγραφα αυτά, επιπλέον, δεν μπορούν να επηρεάσουν τον έλεγχο νομιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον δεν είχαν περιέλθει σε γνώση της Επιτροπής κατά τη διοικητική διαδικασία. Εν πάση περιπτώσει, από αυτά δεν μπορεί να συναχθεί ότι αποκλείεται εν προκειμένω κάθε κίνδυνος σχετικός με τις περαιτέρω συνέπειες των ενισχύσεων που χορηγούνται για δραστηριότητες μη καλυπτόμενες από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ. Πράγματι, τα τελικά λογιστικά στοιχεία της προσφεύγουσας είναι ενοποιημένα, οπότε δεν αποκλείεται ενίσχυση προοριζόμενη για το τελευταίο στάδιο της παραγωγής της να αποβαίνει σε όφελος των προηγουμένων σταδίων της παραγωγής αυτής.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

55 Πρέπει να υπομνησθεί εκ προοιμίου ότι, κατά το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως το οποίο αφορούν οι εξετασθέντες λόγοι, κηρύσσονται ασυμβίβαστες προς τον έκτο κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία και προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα η επενδυτική ενίσχυση 8,173 εκατομμυρίων DEM και η επενδυτική πριμοδότηση ύψους 1,236 εκατομμυρίων DEM που χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα, καθώς και η κρατική εγγύηση 12 εκατομμυρίων DEM που της χορηγήθηκε όχι το 1995, όπως αναφέρει η διάταξη αυτή, αλλά το 1997, όπως αυτό προκύπτει από το σημείο ΙΙ των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως και από τις απαντήσεις της Επιτροπής στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.

56 Απαντώντας σε γραπτό ερώτημα του Πρωτοδικείου η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε ότι οι προβαλλόμενοι προς ακύρωση του άρθρου 1, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως λόγοι αφορούν, όπως προκύπτει από τα έγγραφά της, αποκλειστικά την επιδότηση και την επενδυτική πριμοδότηση, μη περιλαμβανομένης της κρατικής ενισχύσεως 12 εκατομμυρίων DEM που της χορηγήθηκε το 1997 προς κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως.

57 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να εξεταστεί αν βασίμως η Επιτροπή εφάρμοσε τη Συνθήκη ΕΚΑΧ στις εν λόγω επενδυτικές ενισχύσεις και τις κήρυξε ασυμβίβαστες προς τους κανόνες της Συνθήκης αυτής περί κρατικών ενισχύσεων.

58 Στο άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ, που αποτελεί τη βάση του νομικού συστήματος των καλυπτομένων από τη Συνθήκη αυτή κρατικών ενισχύσεων, κηρύσσονται ασυμβίβαστες προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα, οπότε απαγορεύονται, υπό τις προβλεπόμενες από τη Συνθήκη προϋποθέσεις, οι επιδοτήσεις ή ενισχύσεις τις οποίες χορηγούν τα κράτη με οποιαδήποτε μορφή.

59 Το άρθρο αυτό δεν διευκρινίζει αν η αρχή της απαγορεύσεως που προβλέπει προϋποθέτει για την εφαρμογή της μόνον ότι η επιχείρηση που λαμβάνει τις επιδοτήσεις ή τις ενισχύσεις είναι σιδηρουργική επιχείρηση κατά την έννοια της Συνθήκης ΕΚΑΧ, δηλαδή, σύμφωνα με το άρθρο 80 της εν λόγω Συνθήκης, επιχείρηση που ασκεί δραστηριότητα παραγωγής στον τομέα άνθρακα και χάλυβα, ή αν είναι επιπλέον απαραίτητο η δραστηριότητα την οποία αφορούν οι επιδοτήσεις ή ενισχύσεις να είναι δραστηριότητα παραγωγής υπαγόμενη στη Συνθήκη ΕΚΑΧ.

60 Η περίσταση ότι η υπό εξέταση επιχείρηση ασκεί, όπως εν προκειμένω, δραστηριότητες παραγωγής στον τομέα του χάλυβα και, επομένως, είναι σιδηρουργική επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 80 της Συνθήκης ΕΚΑΧ δεν σημαίνει ότι το σύνολο των δραστηριοτήτων της πρέπει να θεωρηθεί ως υπαγόμενο στη Συνθήκη ΕΚΑΧ, πράγμα το οποίο εξάλλου δεν υποστηρίζει η Επιτροπή.

61 Η περίσταση αυτή δεν δικαιολογεί ούτε τη σκέψη ότι οι προοριζόμενες για μια τέτοια επιχείρηση επενδυτικές ενισχύσεις πρέπει να εξετάζονται εν πάση περιπτώσει με βάση τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων που καλύπτονται από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ.

62 Συναφώς, από τη νομολογία που παραθέτει η Επιτροπή με τα έγγραφά της (βλ. ανωτέρω σκέψη 48) δεν προκύπτει ότι η σιδηρουργική επιχείρηση η οποία ασκεί εν μέρει υπαγόμενες στη Συνθήκη ΕΚΑΧ δραστηριότητες και εν μέρει δραστηριότητες μη υπαγόμενες στη Συνθήκη αυτή καλύπτεται σε κάθε περίπτωση από τους κανόνες της Συνθήκης ΕΚΑΧ στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, περιλαμβανομένης της περιπτώσεως όπου η εν λόγω επιχείρηση λαμβάνει επενδυτικές ενισχύσεις συνδεόμενες με τις δραστηριότητές της που δεν υπάγονται στην ως άνω Συνθήκη.

63 Στην προαναφερθείσα στη σκέψη 39 ανωτέρω απόφαση Société des fonderies de Pont-à-Mousson κατά Ανωτάτης Αρχής το ανακύψαν ζήτημα ήταν αν η εκ μέρους της προσφεύγουσας επιχειρήσεως παραγωγή υγρού χυτοσίδηρου της προσέδιδε την

ιδιότητα της επιχειρήσεως που ασκεί δραστηριότητα παραγωγής υπό την έννοια του άρθρου 80 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, όσον αφορά την εφαρμογή ενός χρηματοδοτικού μηχανισμού αλληλεγγύης περί του οποίου γίνεται λόγος στο άρθρο 53 της Συνθήκης αυτής. Η προσφεύγουσα διατεινόταν ότι δεν συνέβαινε κάτι τέτοιο, ισχυριζόμενη ότι, αφενός, ο παραγόμενος υγρός χυτοσίδηρος δεν είναι προϊόν περιλαμβανόμενο στο παράρτημα Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ και, αφετέρου, ο χυτοσίδηρος αυτός προοριζόταν για τη δική της παραγωγή καλουπιών από χυτοσίδηρο, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Η Ανώτατη Αρχή δεν δέχθηκε την ως άνω άποψη.

64 Ακολουθώντας τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Lagrange, το Δικαστήριο, αφού δέχθηκε ότι ο υγρός χυτοσίδηρος που παρήγε η προσφεύγουσα υπάγεται στην κατηγορία «χυτοσίδηρος χυτηρίου και άλλοι ακατέργαστοι χυτοσίδηροι», την οποία αφορά ο κωδικός 4200 του παραρτήματος Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ, έκρινε ότι το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν διέθετε τον χυτοσίδηρο στην αγορά αλλά τον χρησιμοποιούσε αμέσως στις εγκαταστάσεις της για την παραγωγή προϊόντων μη εμπιπτόντων στο πεδίο εφαρμογή της Συνθήκης ΕΚΑΧ δεν ήταν ικανό να εμποδίσει την εφαρμογή της εν λόγω Συνθήκης στον χυτοσίδηρο αυτό. Επομένως, συνήγαγε ότι η προσφεύγουσα, ως παραγωγός χυτοσιδήρου, ήταν επιχείρηση ασκούσα δραστηριότητα παραγωγής στον τομέα του άνθρακα και του χάλυβα υπό την έννοια των διατάξεων της Συνθήκης ΕΚΑΧ, οπότε δικαίως η Ανωτάτη Αρχή την είχε συμπεριλάβει στον ως άνω μηχανισμό αλληλεγγύης όσον αφορά την παραγωγή της χυτοσιδήρου.

65 Κανένα χωρίο της υπό εξέταση αποφάσεως του Δικαστηρίου δεν στηρίζει την άποψη της Επιτροπής ότι το γεγονός ότι ο δικαιούχος της ενισχύσεως είναι σιδηρουργική επιχείρηση αρκεί για την υπαγωγή του σε κάθε περίπτωση στους κανόνες της Συνθήκης ΕΚΑΧ στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων. Αντιθέτως, από την ως άνω απόφαση προκύπτει ότι μία και η αυτή επιχείρηση μπορεί ταυτόχρονα να καλύπτεται από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ για ορισμένα από τα προϊόντα της, εν προκειμένω τον υγρό χυτοσίδηρο, και από την Συνθήκη ΕΚ για άλλα προϊόντα, εν προκειμένω τα καλούπια από χυτοσίδηρο. Συναφώς, η απόφαση αυτή επιρρωννύει την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας και των παρεμβάντων διαδίκων υπέρ της απορρίψεως της προαναφερθείσας απόψεως της Επιτροπής.

66 Πρέπει να σημειωθεί ακόμη ότι, από την εξετασθείσα απόφαση του Δικαστηρίου, που εκδόθηκε επί ζητήματος που δεν αφορούσε κρατικές ενισχύσεις, δεν προκύπτει ότι υφίσταται, προκειμένου για σιδηρουργική επιχείρηση η οποία ασκεί, εν μέρει,

δραστηριότητες καλυπτόμενες από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ και, εν μέρει, δραστηριότητες μη καλυπτόμενες από την εν λόγω Συνθήκη, τεκμήριο λαθραίας διοχετεύσεως των ενισχύσεων που προορίζονται για τις μη υπαγόμενες στην ως άνω Συνθήκη δραστηριότητες υπέρ των καλυπτομένων δραστηριοτήτων, και ότι εναπόκειται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να ανατρέψει το τεκμήριο αυτό με απόδειξη του αντιθέτου, ενδεχομένως επικουρούμενο από τη δικαιούχο των ενισχύσεων επιχείρηση.

67 Όσον αφορά τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Lagrange στην υπόθεση De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg κατά Ανωτάτης Αρχής, που μνημονεύονται στη σκέψη 48 ανωτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προτάσεις αυτές αφορούν ζητήματα άσχετα με την υπό κρίση υπόθεση, τα οποία συνδέονται, αφενός, με τη σημασία τής κατά το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ εννοίας της επιδοτήσεως και, αφετέρου, με τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής της διατάξεως αυτής και του άρθρου 67 της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

68 Με την απόφαση Neue Maxhütte Stahlwerke και Lech-Stahlwerke κατά Επιτροπής, που παρατίθεται στη σκέψη 48 ανωτέρω, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι οι προσφεύγουσες εταιρίες ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 80 της Συνθήκης ΕΚΑΧ καθόσον κατασκεύαζαν προϊόντα περιλαμβανόμενα στο παράρτημα I της ως άνω Συνθήκης, οπότε κατέληξε στο συμπέρασμα ότι εφαρμόζονταν οι διατάξεις της Συνθήκης ΕΚΑΧ (σκέψη 97 της αποφάσεως). Εντούτοις, δεν κλήθηκε να αποφανθεί επί του ζητήματος αν ένα τέτοιο συμπέρασμα ίσχυε και έναντι των δραστηριοτήτων παραγωγής σιδηρουργικής επιχειρήσεως ασχέτων προς τη Συνθήκη ΕΚΑΧ.

69 Τόσο με την απόφασή της περί κινήσεως της διοικητικής διαδικασίας όσο και με την προσβαλλόμενη απόφαση, η ίδια η Επιτροπή δέχεται, εξάλλου, ότι απλώς και μόνον το γεγονός ότι η δικαιούχος των επενδυτικών ενισχύσεων επιχείρηση είναι σιδηρουργική επιχείρηση, υπό την έννοια του άρθρου 80 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, δεν αρκεί για να έχουν εφαρμογή σε κάθε περίπτωση οι κανόνες της Συνθήκης ΕΚΑΧ περί κρατικών ενισχύσεων.

70 Με την ανακοίνωσή της της 18ης Φεβρουαρίου 1998 (σ. 5) η Επιτροπή αναφέρει τα ακόλουθα:

«Απροσδιόριστο μέρος της επενδυτικής ενίσχυσης ενδέχεται να συμβιβάζεται με την κοινή αγορά στο βαθμό που αφορά αποκλειστικά επενδύσεις εκτός του τομέα ΕΚΑΧ και εφόσον δεν έχει επιπτώσεις στις δραστηριότητες ΕΚΑΧ της ESF [Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH] [...]».

71 Στο σημείο IV, τρίτο εδάφιο, των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή εκθέτει τα ακόλουθα:

«[...] [Το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ] περιλαμβάνει τις ενισχύσεις υπέρ ορισμένων επενδύσεων που μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για δραστηριότητες οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ εάν χορηγούνται σε επιχειρήσεις ΕΚΑΧ και δεν υφίσταται σαφής διάκριση μεταξύ δραστηριοτήτων ΕΚΑΧ και μη ΕΚΑΧ».

72 Στο πέμπτο εδάφιο του ίδιου σημείου υπογραμμίζει τα εξής:

«[...] Στην περίπτωση των [επιχειρήσεων που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 80 της Συνθήκης ΕΚΑΧ], οι ενισχύσεις για τη μερική κάλυψη των δαπανών επενδύσεων που πραγματοποιούνται σε εγκαταστάσεις ευθυγράμμισης θα εξετάζονταν σύμφωνα με τη Συνθήκη ΕΚ και θα θεωρούνταν ενδεχομένως ως περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 92, παράγραφος 3, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚ. Αυτό δεν σημαίνει, ωστόσο, ότι οι επενδύσεις των επιχειρήσεων ΕΚΑΧ σε εγκαταστάσεις οι οποίες πληρούν επίσης τις απαιτήσεις των επιχειρήσεων μη ΕΚΑΧ πρέπει να εκτιμώνται καταρχήν σύμφωνα με τη Συνθήκη ΕΚ. Η απαγόρευση χορήγησης ενισχύσεων που ορίζει το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ πρέπει να διασφαλίζει έναν υγιή ανταγωνισμό μεταξύ επιχειρήσεων που κατα-

σκευάζουν προϊόντα ΕΚΑΧ. Οι επιχειρήσεις αυτές (οι οποίες κατασκευάζουν προϊόντα ΕΚΑΧ) μπορούν κατά κανόνα όπως και στην προκειμένη περίπτωση, να λαμβάνουν επενδυτικές ενισχύσεις μόνον εφόσον οι δραστηριότητες που ασκούνται χάρη στις χρηματοδοτούμενες εγκαταστάσεις διακρίνονται πλήρως από τις λοιπές δραστηριότητες ΕΚΑΧ».

73 Από τα ως άνω αποσπάσματα προκύπτει ότι ούτε η ίδια Επιτροπή αποκλείει τη δυνατότητα μη εφαρμογής της κατά το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ αρχής της απαγορεύσεως των ενισχύσεων, εφαρμόζοντας αντ' αυτής τους κανόνες που προβλέπει η Συνθήκη ΕΚ στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, στις επενδυτικές ενισχύσεις οι οποίες χορηγούνται σε σιδηρουργική επιχείρηση για τις μη υπαγόμενες στη Συνθήκη ΕΚΑΧ δραστηριότητές της, εφόσον η εν λόγω επιχείρηση διακρίνει πλήρως τις επιδοτούμενες δραστηριότητές της από εκείνες τις δραστηριότες παραγωγής που εμπίπτουν στη Συνθήκη ΕΚΑΧ, πράγμα το οποίο αποκλείει κάθε κίνδυνο διοχετεύσεως των ενισχύσεων υπέρ των τελευταίων αυτών δραστηριοτήτων.

74 Υπό τις συνθήκες αυτές πρέπει να εξεταστεί αν η Επιτροπή βασίμως θεώρησε ότι οι κατά το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως επενδυτικές ενισχύσεις αφορούσαν δραστηριότητες παραγωγής της προσφεύγουσας καλυπτόμενες από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ. Αν συμβαίνει τούτο, το συμπέρασμα θα είναι ότι δικαίως η Επιτροπή εφάρμοσε εν προκειμένω τη Συνθήκη ΕΚΑΧ. Σε αντίθετη περίπτωση, πρέπει να εξεταστεί αν η εφαρμογή της Συνθήκης ΕΚΑΧ δικαιολογείται, παρ' όλ' αυτά, λόγω του γεγονότος ότι η οργάνωση των δραστηριοτήτων της προσφεύγουσας δεν παρέχει επαρκείς εγγυήσεις έτσι ώστε να αποκλείεται η λαθραία διοχέτευση των επίμαχων επενδυτικών ενισχύσεων στις καλυπτόμενες από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ δραστηριότητες παραγωγής της και, επομένως, ο επηρεασμός του ανταγωνισμού στην καλυπτόμενη από την εν λόγω Συνθήκη αγορά.

75 Απαντώντας στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου η Επιτροπή προσκόμισε αντίγραφο του εγγράφου το οποίο της είχε απευθύνει η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στις 12 Οκτωβρίου 1998 (βλ. ανωτέρω, σκέψη 10), από το οποίο προκύπτει ότι οι επίμαχες ενισχύσεις χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα για επενδύσεις προοριζόμενες για τις εγκαταστάσεις καλιμπραρίσματος και «προεντάσεως». Επομένως, η περιγραφόμενη στην προηγούμενη σκέψη ανάλυση πρέπει να εφαρμοστεί, πρώτον, στο τμήμα των επενδυτικών ενισχύσεων που συνδέεται με τη δραστηριότητα του καλιμπραρίσματος που ασκεί η προσφεύγουσα και, δεύτερον, στη δραστηριότητα της «προεντάσεως».

76 Όσον αφορά, πρώτον, το τμήμα των επενδυτικών ενισχύσεων που συνδέεται με τη δραστηριότητα του καλιμπραρίσματος που ασκεί η προσφεύγουσα, από την έκθεση Hensel προκύπτει ότι η ως άνω δραστηριότητα αποσκοπεί στην προετοιμασία του χονδροσύρματος που παράγεται στο ελασματουργείο εν θερμώ με σκοπό την πραγματοποίηση της «προεντάσεως» (σημεία 6 και 7.2.).

77 Στην έκθεση αυτή τα προϊόντα της διαδικασίας ευθυγραμμίσεως κατατάσσονται στην κατηγορία των τελικών προϊόντων που λαμβάνονται εν θερμώ από σίδηρο, από χάλυβα ή από ειδικό χάλυβα, που περιλαμβάνονται στον κωδικό 4400 του παραρτήματος Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ (σημείο 6). Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα και οι παρεμβαίνοντες διάδικοι δεν προέβαλαν με τα δικόγραφά τους κανένα επιχείρημα ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση τον κατά την έκθεση αυτή χαρακτηρισμό των προϊόντων τα οποία καλύπτονται από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ, κλήθηκαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση να λάβουν θέση επί των ενδείξεων σχετικά με τα εν λόγω προϊόντα που περιλαμβάνονται στην έκθεση Hensel. Οι ως άνω διάδικοι επιβεβαίωσαν την ακρίβεια των ενδείξεων αυτών.

78 Ακόμα και αν η περιγραφή των προϊόντων που παράγει η προσφεύγουσα, που περιλαμβάνεται στις απαντήσεις της στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, δίδει την εντύπωση ότι το χονδρόσυρμα που παράγει στις εγκαταστάσεις καλιμπραρίσματος δεν είναι προϊόν το οποίο διαθέτει προς πώληση αυτούσιο στην αγορά, η περίσταση αυτή δεν είναι ικανή, εν πάση περιπτώσει, να αποκλείσει τη δραστηριότητα του καλιμπραρίσματος και το παραγόμενο με αυτή προϊόν από το πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ (βλ. επ' αυτού την προαναφερθείσα στη σκέψη 39 ανωτέρω απόφαση Société des fonderies de Pont-à-Mousson κατά Ανωτάτης Αρχής).

79 Όσον αφορά τις σχετικές με τη δραστηριότητα του καλιμπραρίσματος ενισχύσεις, πρέπει να απορριφθεί η επιχειρηματολογία του Freistaat Sachsen που στηρίζεται στην υπαγωγή των επίμαχων επενδυτικών ενισχύσεων σε περιφερειακά προγράμματα ενισχύσεων τα οποία είχε εγκρίνει προηγουμένως η Επιτροπή βάσει της Συνθήκης ΕΚ.

80 Πράγματι, κληθείσα κατόπιν εγγράφου ερωτήματος να διευκρινίσει ποια ήταν τα προγράμματα αυτά, το Freistaat Sachsen αναφέρθηκε σχετικά στην επιδότηση και την πριμοδότηση επενδύσεως του *24. Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe*

«*Verbesserung der Regionalen Wirtschaftsstruktur*» (24ου σχεδίου-πλαίσιου κοινού συμφέροντος για τη βελτίωση των περιφερειακών οικονομικών δομών) και σε γερμανικό νόμο το 1991 περί επενδυτικών πριμοδοτήσεων. Εντούτοις, όπως το ίδιο το παρεμβαίνον παραδέχεται με την απάντησή του στην ως άνω γραπτή ερώτηση, οι επιτρέπουσες το εν λόγω σύστημα ενισχύσεων αποφάσεις της Επιτροπής περιλαμβάνουν και οι δύο μιαν επιφύλαξη για τον καλυπτόμενο από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ τομέα. Κατά συνέπεια, οι επενδυτικές ενισχύσεις σχετικά με τη δραστηριότητα του καλιμπραρίσματος που ασκεί η προσφεύγουσα δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι καλύπτονται από τις προαναφερόμενες προεγκριτικές αποφάσεις.

81 Από την ανάλυση που εκτίθεται στις τέσσερις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η Επιτροπή βασίμως εξέτασε τις επίμαχες ενισχύσεις από πλευράς Συνθήκης ΕΚΑΧ.

82 Το επιχείρημα της προσφεύγουσας, το οποίο προβάλλει με το υπόμνημα απαντήσεώς της, επιδιώκοντας την αποφυγή της εφαρμογής του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ και την αντ' αυτού εφαρμογή του άρθρου 67 της Συνθήκης αυτής, δεν μπορεί να γίνει δεκτό, χωρίς να είναι αναγκαίο να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί του παραδεκτού του έναντι του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του.

83 Το άρθρο 67 της Επιτροπής ΕΚΑΧ αποσκοπεί στην αποτροπή των προσβολών του ανταγωνισμού τις οποίες αναπόφευκτα δημιουργεί η άσκηση των εξουσιών τις οποίες εξακολουθούν να έχουν τα κράτη μέλη (βλ. την προαναφερθείσα στη σκέψη 48 ανωτέρω απόφαση De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg κατά Ανωτάτης Αρχής). Προς τούτο, η παράγραφος 2 της διατάξεως αυτής παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να επιτρέπει σε κράτος μέλος τη χορήγηση ενισχύσεων στην εθνική σιδηρουργική βιομηχανία του όταν οι ενισχύσεις αυτές αποσκοπούν στην αντιστάθμιση των ζημιογόνων σε βάρος της εν λόγω βιομηχανίας αποτελεσμάτων, όσον αφορά τις συνθήκες του ανταγωνισμού, μιας άλλης κρατικής δράσεως (βλ. συναφώς τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Jacobs της 30ής Μαρτίου 2000 υπό την απόφαση της 13ης Ιουλίου 2000 του Δικαστηρίου, C-210/98 P, Salzgitter κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-5843, I-5845, σημείο 3).

84 Όμως, ούτε η προσφεύγουσα ούτε οι παρεμβαίνοντες προέβαλαν το παραμικρό στοιχείο που να αποδεικνύει ότι πράγματι αυτός ήταν ο σκοπός που επιδιωκόταν εν προκειμένω με τη χορήγηση στην προσφεύγουσα των επίμαχων επενδυτικών ενισχύσεων.

85 Το άρθρο 67, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚΑΧ αφορά τη δράση κράτους μέλους το οποίο παρέχει ένα πλεονέκτημα στη σιδηρουργική του βιομηχανία έναντι των άλλων εθνικών βιομηχανιών. Παραδέχεται σιωπηρά τη νομιμότητα ενός τέτοιου πλεονεκτήματος, παρέχοντας ταυτόχρονα τη δυνατότητα στην Επιτροπή να απευθύνει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος τις αναγκαίες συστάσεις (βλ. την προαναφερθείσα στη σκέψη 48 ανωτέρω απόφαση De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg κατά Ανωτάτης Αρχής). Ωστόσο, όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή με τα υπομνήματά της, η ως άνω διάταξη αφορά αποκλειστικά τα πλεονεκτήματα υπέρ της σιδηρουργικής βιομηχανίας που απορρέουν από εφαρμογή νομοθεσίας ή κρατικής ρυθμίσεως συνδεόμενης με τη γενική οικονομική πολιτική του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και όχι τις δημόσιες επιδοτήσεις που χορηγούνται ειδικά στη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα ή, εν προκειμένω, σε συγκεκριμένη σιδηρουργική επιχείρηση, οι οποίες καλύπτονται από το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ (βλ. επ' αυτού τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Roemer υπό την απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Ιουλίου 1971, 59/70, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 883 [μόνο στις ξενόγλωσσες εκδόσεις]· βλ. επίσης την απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Μαρτίου 1999, Τ-37/97, Forges de Clabecq κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-859, σκέψη 141).

86 Ενόψει των εκτιθεμένων ανωτέρω (σκέψεις 76 έως 85), βασίμως η Επιτροπή εξέτασε τη συμφωνία του μέρους εκείνου των επίμαχων επενδυτικών ενισχύσεων που αφορούν τη δραστηριότητα καλιμπραρίσματος που ασκεί η προσφεύγουσα έναντι του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ και του έκτου κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία, που καθορίζει τις γενικές παρεκκλίσεις από την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων βάσει της προαναφερθείσας διατάξεως της Συνθήκης ΕΚΑΧ (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 24ης Οκτωβρίου 1997, Τ-243/94, British Steel κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1887, σκέψη 49, και Τ-224/94, Wirtschaftsvereinigung Stahl κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1963, σκέψη 37). Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η προσφεύγουσα και οι παρεμβαίνοντες διάδικοι δεν αμφισβήτησαν το περιεχόμενο του εκ μέρους της Επιτροπής σχετικού ελέγχου που διαλαμβάνεται στο σημείο IV, έκτο και έβδομο εδάφιο, των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως.

87 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί ο πρώτος λόγος ακυρώσεως, που στηρίζεται σε εσφαλμένη εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ, καθόσον αυτός αφορά το μέρος των επενδυτικών ενισχύσεων περί των οποίων γίνεται μνεία στο άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως, σχετικά με τις επενδύσεις της προσφεύγουσας οι οποίες αφορούν τις εγκαταστάσεις καλιμπραρίσματος του χονδροσύρματος.

88 Ο δεύτερος, ο τρίτος και ο τέταρτος λόγος, που στηρίζονται, αντιστοίχως, σε παράνομη τροποποίηση του πρωτογενούς κοινοτικού δικαίου, σε κατάχρηση εξουσίας και σε παραβίαση των αρχών της ασφαλείας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, πρέπει επίσης να απορριφθούν, καθόσον αφορούν τις διαλαμβανόμενες στην προηγούμενη σκέψη ενισχύσεις, εφόσον στηρίζονται στον ισχυρισμό, που είναι αβάσιμος όσον αφορά τη δραστηριότητα του καλιμπραρίσματος που ασκεί η προσφεύγουσα, ότι οι δραστηριότητες στις οποίες χορηγήθηκαν εν προκειμένω επιδοτήσεις δεν καλύπτονται από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ.

89 Υπό τις συνθήκες αυτές και δεδομένου του γεγονότος ότι από τα υπομνήματα της προσφεύγουσας και των παρεμβαινόντων διαδίκων προκύπτει ότι ο πέμπτος και ο έκτος λόγος, που στηρίζονται, αντιστοίχως, σε παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων και σε παράβαση των άρθρων 5 και 15, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης ΕΚΑΧ, αφορούν αποκλειστικά τη δραστηριότητα της προεντάσεως που ασκεί η προσφεύγουσα, πρέπει να συναχθεί ότι το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι νόμιμο, καθόσον η Επιτροπή κήρυξε με αυτό ασυμβίβαστο προς τον έκτο κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία και προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα το τμήμα των επενδυτικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν το 1995 στην προσφεύγουσα, σχετικά με τις επενδύσεις της που αφορούν τις εγκαταστάσεις καλιμπραρίσματος του χονδροσύρματος.

90 Όσον αφορά, δεύτερον, το άλλο τμήμα των επενδυτικών ενισχύσεων περί των οποίων γίνεται λόγος στη σκέψη 75 ανωτέρω, η Επιτροπή εκθέτει, στο σημείο IV, τέταρτο εδάφιο, των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως τα εξής:

«[...] Όσον αφορά την ευθυγράμμιση των προϊόντων του χάλυβα, πρόκειται για μια τεχνολογία βάσει της οποίας βελτιώνεται η ποιότητα του χονδροσύρματος που έχει υποστεί θερμή έλαση, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι τεχνικές ιδιαιτερότητες του κατασκευαστικού τομέα. Το τελικό προϊόν (χονδρόσυρμα που έχει υποστεί ευθυγράμμιση) αποτελεί προϊόν ΕΚΑΧ σύμφωνα με το παράρτημα Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ και εμπίπτει στον κωδικό αυτής 4400 "χονδρόσυρμα", καθώς και στον ΚΑ — κωδικός 7213, ο οποίος αφορά προϊόντα ΕΚΑΧ. Επομένως, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό το επιχείρημα της Γερμανίας, σύμφωνα με το οποίο η ευθυγράμμιση των προϊόντων χάλυβα δεν συνδέεται με την παραγωγή προϊόντων ΕΚΑΧ.»

91 Οι διάδικοι συμφωνούν επί του ότι, στο πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως, η έννοια της ευθυγραμμίσεως, την οποία χρησιμοποιεί η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση, και εκείνη της «προεντάσεως», που χρησιμοποιεί η προσφεύγουσα και οι παρεμβαίνοντες στα υπομνήματά τους, πρέπει να θεωρηθούν ως ισοδύναμες. Το ίδιο ισχύει για τους παράγωγους όρους των δύο αυτών εννοιών, αντιστοίχως. Οι διάδικοι συμφωνούν επίσης στο ότι, εν προκειμένω, η έννοια του «προεντεταμένου»/ευθυγραμμισμένου χονδροσύρματος και των «προεντεταμένων»/ευθυγραμμισμένων χαλύβδινων ράβδων οπλισμένου σκυροδέματος σε κουλούρες, που χρησιμοποίησαν χωρίς διάκριση οι διάδικοι κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας, αφορούν και οι δύο το τελικό προϊόν που παράγεται με τη διαδικασία ευθυγραμμίσεως («προεντάσεως») που χρησιμοποιεί η προσφεύγουσα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της. Στην εκτίμηση που παρατίθεται κατωτέρω, θα χρησιμοποιείται η έννοια της ευθυγραμμίσεως για την περιγραφή της υπό εξέταση δραστηριότητας και η έννοια του ευθυγραμμισμένου χονδροσύρματος για τον χαρακτηρισμό του σχετικού τελικού προϊόντος.

92 Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να εξεταστεί, βάσει του σχεδίου αναλύσεως που εκτίθεται στη σκέψη 74 ανωτέρω, αν βασίμως η Επιτροπή θεώρησε ότι η δραστηριότητα της ευθυγραμμίσεως που ασκεί η προσφεύγουσα και το τελικό προϊόν που παράγεται με τη δραστηριότητα αυτή ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

93 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως στηριζόμενης στο άρθρο 33 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, η νομμότητα της εξεταζόμενης κοινοτικής πράξεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υφίσταντο την ημερομηνία εκδόσεως της πράξεως αυτής (βλ., κατ' αναλογία, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Φεβρουαρίου 1979, 15/76 και 16/76, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 141, και του Πρωτοδικείου της 25ης Ιουνίου 1998, T-371/94 και T-394/94, British Airways κ.λπ. και British Midland Airways κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-2405, σκέψη 81). Έτσι, οι περίπλοκες εκτιμήσεις της Επιτροπής πρέπει να εξεταστούν μόνο σε συνάρτηση με τα στοιχεία που διέθετε την περίοδο εκείνη (βλ., κατ' αναλογία, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 10ης Ιουλίου 1986, 234/84, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 2263, σκέψη 16, και της 26ης Σεπτεμβρίου 1996, C-241/94, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-4551, σκέψη 33, και την προαναφερθείσα απόφαση British Airways κ.λπ. και British Midland Airways κατά Επιτροπής, σκέψη 81).

94 Το βάσιμο της αναλύσεως στην οποία προέβη η Επιτροπή στο χωρίο της προσβαλλομένης αποφάσεως που παρατίθεται στη σκέψη 90 ανωτέρω πρέπει να εξεταστεί ενόψει των αρχών αυτών.

95 Επί του σημείου αυτού πρέπει να υπογραμμιστεί, πρώτον, ότι το άρθρο 81 της Συνθήκης ΕΚΑΧ ορίζει ότι οι όροι «άνθραξ» και «χάλυψ», που καθορίζουν τα όρια του καθ' ύλην πεδίου εφαρμογής της Συνθήκης αυτής, διευκρινίζονται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Ο κωδικός 4400 του ως άνω παραρτήματος, στον οποίο η Επιτροπή υπάγει το τελικό προϊόν της προσφεύγουσας, περιλαμβάνει το «χονδρόσυρμα» μεταξύ μιας σειράς «τελικών προϊόντων ληφθέντων εν θερμώ εκ σιδήρου και εκ συνήθους ή ειδικού χάλυβος». Ο κωδικός 7213 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ L 256, σ. 1, στο εξής: Συνδυασμένη Ονοματολογία), που επίσης επικαλείται η Επιτροπή στο πλαίσιο της προσβαλλομένης αποφάσεως, περιλαμβάνει το «χονδρόσυρμα» μεταξύ των προϊόντων που καλύπτονται από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ.

96 Εντούτοις, οι διάδικοι συμφωνούν ότι το τελικό προϊόν της προσφεύγουσας αποτελεί το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας ευθυγραμμίσεως χονδροσύρματος που πραγματοποιείται εν ψυχρώ. Όμως, ούτε ο κωδικός 4400 ούτε κάποιος άλλος κωδικός του παραρτήματος Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ ούτε η περιλαμβανόμενη στη Συνδυασμένη Ονοματολογία κατάταξη των προϊόντων που καλύπτονται από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ αφορούν το ευθυγραμμιζόμενο εν ψυχρώ χονδρόσυρμα. Αντιθέτως, η περιγραφή του χονδροσύρματος, στον κωδικό 4400 του προαναφερθέντος παραρτήματος, ως τελικού προϊόντος λαμβανομένου εν θερμώ δεν επιτρέπει την εξομοίωση του προϊόντος αυτού με εκείνο που προέρχεται από αντίστοιχη βιομηχανική διαδικασία εν ψυχρώ, εφόσον δεν υφίστανται ενδείξεις περί του αντιθέτου.

97 Επικαλούμενη το σημείο 4 του παραρτήματος Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ, η Επιτροπή υποστηρίζει μια ευρεία ερμηνεία της περιλαμβανομένης στον κωδικό 4400 του ως άνω παραρτήματος εννοίας του χονδροσύρματος, η οποία της παρέχει τη δυνατότητα να εξομοιώσει με την έννοια αυτή εκείνη του ευθυγραμμισμένου εν ψυχρώ χονδροσύρματος το οποίο παράγει η προσφεύγουσα.

98 Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη, στο πλαίσιο των ενεργειών της, το γεγονός ότι η παραγωγή ορισμένων από τα προϊόντα που απαριθμούνται στον περιλαμβανόμενο στο ως άνω παράρτημα κατάλογο συνδέεται άμεσα με την παραγωγή προϊόντων που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτό, των οποίων όμως οι τιμές πωλήσεως μπορούν να επηρεάζουν την τιμή των κύριων προϊόντων.

99 Ωστόσο, η Επιτροπή δεν εξήγησε, ούτε με την προσβαλλόμενη απόφαση ούτε κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας, πώς η τιμή του ευθυγραμμιζόμενου εν ψυχρώ χονδροσύρματος που παράγει η προσφεύγουσα μπορεί, αυτή καθαυτή, να επηρεάσει την τιμή του χονδροσύρματος και των άλλων σιδηρουργικών προϊόντων που παράγει η επιχείρηση αυτή σε προηγούμενο βιομηχανικό στάδιο.

100 Με τα υπομνήματά της εκθέτει, ασφαλώς, ότι οι χορηγούμενες στην προσφεύγουσα ενισχύσεις για επενδύσεις που συνδέονται με τη δραστηριότητα της ευθυγραμμίσεως της παρέχουν τη δυνατότητα βελτιώσεως της γενικής οικονομικής καταστάσεώς της και πωλήσεως των προϊόντων που καλύπτονται από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ σε χαμηλότερες τιμές. Οι ενισχύσεις αυτές, εξάλλου, παρέχουν στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα βελτιώσεως της ποιότητας των χαλύβδινων ράβδων σκυροδέματος, πράγμα το οποίο διευρύνει τις αγορές στις οποίες μπορεί να διαθέτει την κύρια παραγωγή της προϊόντων ΕΚΑΧ (βλ. ανωτέρω, σκέψη 49). Εντούτοις, τα επιχειρήματα αυτά αποβλέπουν στην απόδειξη του ισχυρισμού ότι, και αν ακόμα υποτεθεί ότι το ευθυγραμμιζόμενο εν ψυχρώ χονδρόσυρμα που παράγει η προσφεύγουσα μπορεί να θεωρηθεί ως προϊόν καλυπτόμενο από το παράρτημα Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ, οι σχετικές με το προϊόν αυτό επενδυτικές ενισχύσεις μπορούν εν προκειμένω να επηρεάζουν την καλυπτόμενη από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ αγορά, έτσι ώστε να δικαιολογείται η εκτίμησή τους με βάση τους κανόνες της ως άνω Συνθήκης στον σχετικό τομέα. Αντιθέτως, τα επιχειρήματα αυτά δεν αποδεικνύουν ότι, όπως απαιτεί το σημείο 4 του παραρτήματος Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ, η τιμή του ευθυγραμμιζόμενου εν ψυχρώ χονδροσύρματος που παράγει η προσφεύγουσα μπορεί αυτή καθαυτή να επηρεάσει την τιμή των σιδηρουργικών προϊόντων που διαθέτει η ως άνω επιχείρηση στην αγορά.

101 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δεν μπορεί βασίμως να επικαλείται την εν λόγω διάταξη προς δικαιολόγηση της αποφάσεώς της να εφαρμόσει, εν προκειμένω, τους κανόνες της Συνθήκης ΕΚΑΧ στο τελικό προϊόν της προσφεύγουσας.

102 Εξάλλου, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, κατά το άρθρο 81, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, εναπόκειται στο Συμβούλιο να συμπληρώσει τους περιλαμβανόμενους στο παράρτημα Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ πίνακες, με αποφάσεις λαμβανόμενες με ομοφωνία. Εφόσον το Συμβούλιο δεν έκανε χρήση της διατάξεως αυτής για να περιλάβει στο ως άνω παράρτημα το χονδρόσυρμα που ευθυγραμμίζεται εν ψυχρώ, το άρθρο αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι καλύπτει και το εν λόγω προϊόν, γιατί διαφορετικά θα παραβλεπόταν το γεγονός ότι η Συνθήκη ΕΚΑΧ συνιστά, δυνάμει του άρθρου 232, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 305, παράγραφος 1, ΕΚ), lex specialis παρεκκλίνουσα από τη lex generalis που είναι η Συνθήκη ΕΚ

[απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Οκτωβρίου 1985, 239/84, Gerlach, Συλλογή 1985, σ. 3507, σκέψεις 9 έως 11, και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα VerLoren van Themaat στην υπόθεση αυτή, σ. 3508 σημείο 3.1· βλ. επίσης επ' αυτού τη γνωμοδότηση 1/94 του Δικαστηρίου της 15ης Νοεμβρίου 1994 (Συλλογή 1994, σ. I-5267), περί της αρμοδιότητας της Κοινότητας για τη σύναψη διεθνών συμφωνιών στον τομέα των υπηρεσιών και της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, σκέψεις 25 έως 27], οπότε, κατά συνέπεια, οι όροι που χρησιμεύουν για τον προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής της πρέπει να ερμηνεύονται στενά.

103 Δεύτερον, προκειμένου περί της δραστηριότητας της ευθυγραμμίσεως την οποία ασκεί η προσφεύγουσα, δεδομένου ότι η Επιτροπή περιορίζεται σε μνεία της εκθέσεως Hensel εκθέτοντας την επιχειρηματολογία που ανέπτυξε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας (σημείο III, τρίτο εδάφιο, των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως), χωρίς να διευκρινίζει πώς η έκθεση αυτή στηρίζει την εκ μέρους της ανάλυση που εκτίθεται στη σκέψη 90 ανωτέρω, και χωρίς να αναφέρει αν έλαβε υπόψη, και σε ποιο βαθμό, και άλλα στοιχεία στο πλαίσιο της αναλύσεως αυτής, το Πρωτοδικείο υποχρεώθηκε να ζητήσει από την Επιτροπή, με γραπτή ερώτηση, την εκ μέρους της συγκεκριμενοποίηση των στοιχείων που στηρίζουν την ανάλυσή της.

104 Με την απάντησή της στην ως άνω γραπτή ερώτηση η Επιτροπή ανέφερε ότι η εκ μέρους της ανάλυση στηρίζεται στην έκθεση Hensel, στις παρατηρήσεις που έλαβε στις 17 Μαρτίου 1998 από την Βρετανική Ένωση Χαλυβουργικών Βιομηχανιών (βλ. ανωτέρω, σκέψη 8), στους ορισμούς του χονδροσύρματος και των χαλύβδινων ράβδων οπλισμένου σκυροδέματος σε κουλούρες που περιλαμβάνονται στο στατιστικό ερωτηματολόγιο 2-71, το οποίο αποτελεί παράρτημα των αποφάσεών της 1566/86 και 4104/88, που μνημονεύονται στη σκέψη 46 ανωτέρω, όπου τα ως άνω προϊόντα εξομοιώνονται με το χονδρόσυρμα και με τις χαλύβδινες ράβδους οπλισμένου σκυροδέματος σε κουλούρες που ευθυγραμμίζονται εν ψυχρώ καθώς και σε συνεντεύξεις σε βάθος με εμπειρογνώμονες του σχετικού τομέα.

105 Σύμφωνα με τη νομολογία που υπενθυμίζεται στη σκέψη 93 ανωτέρω, πρέπει να εξεταστεί αν αυτά τα διάφορα στοιχεία στηρίζουν την εκ μέρους Επιτροπής ανάλυση σχετικά με τη δραστηριότητα της ευθυγραμμίσεως την οποία ασκεί η προσφεύγουσα.

106 Όσον αφορά την έκθεση Hensel, η Επιτροπή διατείνεται με τα υπομνήματά της, πρώτον, ότι από την έκθεση αυτή προκύπτει ότι η ευθυγράμμιση χονδροσύρματος

στην οποία προβαίνει η προσφεύγουσα διακρίνεται από την επεκτατική ολκή. Ο συντάκτης της ως άνω εκθέσεως αποφεύγει συστηματικά τη χρησιμοποίηση της εννοίας της επεκτατικής ολκής για την περιγραφή της δραστηριότητας της ευθυγραμμίσεως που ασκεί η προσφεύγουσα.

107 Ωστόσο, το σημείο 6 της εκθέσεως Hensel περιλαμβάνει την ακόλουθη ένδειξη:

«Για τον λόγο αυτό, είναι δυνατή η συνέχιση σε κάθε περίπτωση της χορηγήσεως ενισχύσεως όσον αφορά επενδύσεις προοριζόμενες για την παραγωγή προεντεταμένου (ευθυγραμμισμένου) εν ψυχρώ σύρματος σκυροδέματος. Το σύρμα σκυροδέματος με ραβδώσεις παρασκευάζεται με μια ειδική διαδικασία κυρτώσεως-προεντάσεως, καθόσον η επεκτατική ολκή με ένα σύνηθες εργαλείο επεκτατικής ολκής, που χρησιμοποιείται για λεία σύρματα, θα προκαλούσε μια απαράδεκτη παραμόρφωση των ραβδώσεων.»

108 Στο σημείο 7.2. της εκθέσεως η ευθυγράμμιση περιγράφεται ως «επεξεργασία όπως η κλασική επεκτατική ολκή εν ψυχρώ των λείων συρμάτων».

109 Επομένως, δύο φορές στην έκθεση Hensel η δραστηριότητα της ευθυγραμμίσεως εν ψυχρώ που ασκεί η προσφεύγουσα εξομοιώνεται με δραστηριότητα επεκτατικής ολκής, για την οποία οι διάδικοι συμφωνούν ότι δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ (βλ. τη σημείωση 5 σχετικά με τον κωδικό 4500 του παραρτήματος Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ, καθώς και την πλαισίωση εκτός ΕΚΑΧ).

110 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η Επιτροπή δεν μπόρεσε να παράσχει εξηγήσεις σχετικά με το γεγονός ότι η ίδια δεν έλαβε υπόψη, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, τις ενδείξεις της εκθέσεως Hensel που παρατίθενται στις σκέψεις 107 και 108 ανωτέρω.

111 Δεύτερον, από τα έγγραφα της Επιτροπής προκύπτει ότι η καθής συνήγαγε από την έκθεση Hensel ότι η δραστηριότητα της ευθυγραμμίσεως που ασκεί η προσφεύγουσα αντιστοιχεί σε καλιμπράρισμα του ελασμένου εν θερμώ χονδροσύρματος.

112 Εντούτοις, από απλή ανάγνωση του πίνακα των περιεχομένων της εκθέσεως αυτής διαπιστώνεται ότι, όπως σαφώς επιβεβαιώνεται από το περιεχόμενο της ως άνω εκθέσεως, το καλιμπράρισμα αποτελεί διαφορετική από την ευθυγράμμιση διαδικασία στη νέα τεχνολογική μέθοδο που ανέπτυξε η προσφεύγουσα (βλ. τα σημεία 7.2. και 7.4.), που αποσκοπεί στην ψύξη και την προπαρασκευή του χονδροσύρματος που προέρχεται από το ελασματουργείο εν θερμώ με σκοπό την ως άνω ευθυγράμμιση.

113 Στο σημείο 6 της εκθέσεως εκτίθεται ότι, στις εγκαταστάσεις καλιμπραρίσματος, «τα τμήματα στα οποία έχει κοπεί το σύρμα ψύχονται, μαζεύονται σε σωρούς, μεταφέρονται αφού ψυχθούν, δένονται, ελέγχονται, επισημαίνονται και ζυγίζονται». Στη συνέχεια «τα έχοντα υψηλή ποιότητα τμήματα των συρμάτων σκυροδέματος που έχουν δεθεί σε σπείρες στον νέο εργοστασιακό χώρο καλιμπραρίσματος του ελασματουργείου υφίστανται επεξεργασία στις εγκαταστάσεις συστροφής-ελάσεως και προεντάσεως εν ψυχρώ, έτσι ώστε να αποκτήσουν υψηλό βαθμό σκληρότητας με μικρή ανοχή· στη συνέχεια παραδίδονται αφού καθαριστούν» (σημείο 7.2. της εκθέσεως).

114 Από τις ανωτέρω σκέψεις (106 έως 113) προκύπτει ότι η Επιτροπή συγκράτησε μερικά μόνο σημεία από την έκθεση Hensel, μη λαμβάνοντας υπόψη τα χωρία της εκείνα όπου γίνεται σύγκριση της διαδικασίας ευθυγραμμίσεως εν ψυχρώ, που χρησιμοποιεί η προσφεύγουσα, με τη διαδικασία της επεκτατικής ολκής, σφάλλοντας με τον τρόπο αυτό και προβαίνοντας σε σύγχυση των σταδίων του καλιμπραρίσματος και της ευθυγραμμίσεως, τα οποία γίνονται διαδοχικά στο πλαίσιο της όλης διαδικασίας παραγωγής του τελικού προϊόντος της προσφεύγουσας.

115 Όσον αφορά τις παρατηρήσεις της Βρετανικής Ενώσεως Χαλυβουργικών Βιομηχανιών, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ένωση αυτή δεν έλαβε θέση επί του τεχνικού και νομικού χαρακτηρισμού της δραστηριότητας της ευθυγραμμίσεως που ασκεί η προσφεύγουσα, αλλά απλώς ανέφερε ότι, αν προέκυπτε ότι η ενίσχυση ωφέλησε τις καλυπτόμενες από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ δραστηριότητες της προσφεύγουσας, επόμενο θα ήταν κατ' ανάγκη ότι η εν λόγω ενίσχυση θα θεωρούνταν ασυμβίβαστη προς τον έκτο κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία.

116 Με τις παρατηρήσεις της, που βασίζονται στην υπόθεση ότι η ενίσχυση προοριζόταν για τις μη υπαγόμενες στη Συνθήκη ΕΚΑΧ δραστηριότητες της προσφεύγουσας, η προαναφερθείσα ένωση υπογράμμισε ότι οι διάφορες δραστηριότητες της εν λόγω επιχειρήσεως συνιστούν σε μεγάλο βαθμό ένα ενιαίο σύνολο, οπότε υφίσταται εξ αυτού κίνδυνος λαθραίας διοχετεύσεως της ενισχύσεως στις καλυπτόμενες από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ δραστηριότητές της. Κατά συνέπεια, η Βρετανική Ένωση Χαλυβουργικών Βιομηχανιών συνέστησε να θεωρηθούν εν προκειμένω ως ένα ενιαίο και οργανωμένο σύνολο οι διάφορες δραστηριότητες της προσφεύγουσας, ανεξάρτητα από το αν καλύπτονται ή όχι από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ.

117 Από τις δύο προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι οι εξετασθείσες παρατηρήσεις δεν περιέχουν στοιχεία ικανά να στηρίξουν την ανάλυση της Επιτροπής που εκτίθεται στο σημείο IV, τέταρτο εδάφιο, των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως.

118 Όσον αφορά τους ορισμούς του χονδροσύρματος και των χαλύβδινων ράβδων σκυροδέματος στο ερωτηματολόγιο στατιστικής 2-71, οι ορισμοί αυτοί δεν αναιρούν το γεγονός ότι ούτε ο κωδικός 4400 του παραρτήματος Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ, ούτε ο κωδικός 7213 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, που παραθέτει η προσβαλλόμενη απόφαση, εξομοιώνουν το ευθυγραμμισμένο εν ψυχρώ χονδρόσυρμα προς το απλό χονδρόσυρμα (βλ. σκέψεις 95 και 96 ανωτέρω). Ακόμη, οι ως άνω ορισμοί δεν αναιρούν τις περιλαμβανόμενες στην έκθεση Hensel ενδείξεις ότι η εν ψυχρώ ευθυγράμμιση του χονδροσύρματος στην οποία προβαίνει η προσφεύγουσα συνιστά μια τεχνολογική εξέλιξη που εμφανίστηκε στην αρχή της δεκαετίας του '90, ήτοι μετά την έκδοση των αποφάσεων της Επιτροπής οι οποίες παρατίθενται στη σκέψη 46 ανωτέρω, οπότε πρέπει να συγκριθεί προς την κλασική επεκτατική ολκή του χονδροσύρματος.

119 Πρέπει να σημειωθεί ότι η έλλειψη αντιδράσεων εκ μέρους των βιομηχανικών κύκλων και, κατά την παρούσα ένδικη διαδικασία, της προσφεύγουσας και των παρεμβαινόντων όσον αφορά τη για στατιστικούς σκοπούς σύνδεση του εν ψυχρώ ευθυγραμμισμένου χονδροσύρματος με το σύνηθες χονδρόσυρμα δεν μπορεί, προφανώς, να ερμηνευθεί ως εκ μέρους τους αναγνώριση του χαρακτηρισμού του τελικού προϊόντος της προσφεύγουσας ως προϊόντος που υπάγεται στη Συνθήκη ΕΚΑΧ με σκοπό την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

120 Όσον αφορά τις συνεντεύξεις που είχε η Επιτροπή με εμπειρογνώμονες της σιδηρουργικής βιομηχανίας, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν παρέσχε την παραμικρή ένδειξη όσον αφορά το περιεχόμενο αυτών των συνεντεύξεων ούτε με την προσβαλλόμενη απόφαση ούτε με τα υπομνήματά της αλλ' ούτε και με τις απαντήσεις της στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου. Επομένως, οι ως άνω συνεντεύξεις δεν μπορούν να ληφθούν βασίμως υπόψη προς στήριξη της αναλύσεώς της.

121 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η Επιτροπή ισχυρίστηκε ακόμη ότι, στο παρελθόν, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είχε υπαγάγει η ίδια τις δραστηριότητες της εν ψυχρώ ευθυγραμμίσεως που ασκεί η προσφεύγουσα στις υπαγόμενες στη Συνθήκη ΕΚΑΧ δραστηριότητες παραγωγής. Συναφώς, ανέφερε τις ανακοινώσεις της 26ης Μαΐου 1992 και της 29ης Ιουνίου 1994, με τις οποίες η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας της κοινοποίησε σχέδια επενδυτικών ενισχύσεων υπέρ της προσφεύγουσας, σύμφωνα με τον πέμπτο κώδικα των ενισχύσεων στη σιδηρουργία.

122 Εντούτοις, η ανάγνωση των δύο αυτών ανακοινώσεων οδηγεί στην απόρριψη των ισχυρισμών της Επιτροπής. Πράγματι, οι ως άνω ανακοινώσεις δεν περιλαμβάνουν καμία ένδειξη από την οποία να μπορεί να συναχθεί ότι τα κοινοποιηθέντα σχέδια ενισχύσεων αφορούν τις δραστηριότητες της εν ψυχρώ ευθυγραμμίσεως που ασκεί η προσφεύγουσα.

123 Ασφαλώς, όπως δέχθηκε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι ανακοινώσεις αναφέρουν, μεταξύ των επενδύσεων τις οποίες αφορούσαν τα σχέδια ενισχύσεων, τις συνδεόμενες με τη δραστηριότητα της εν ψυχρώ παραμορφώσεως που ασκεί η προσφεύγουσα. Ωστόσο, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι η σχετική μνεία καλύπτει τη δραστηριότητα της εν ψυχρώ ευθυγραμμίσεως. Αντιθέτως, ο πίνακας που συνάπτεται στην ανακοίνωση της 26ης Μαΐου 1992 αφήνει να εννοηθεί ότι η μνεία αυτή αφορά τη δραστηριότητα της ελάσεως εν ψυχρώ.

124 Κατόπιν της ως άνω εξετάσεως (σκέψεις 90 έως 123 ανωτέρω), συνάγεται το συμπέρασμα ότι κακώς η Επιτροπή θεώρησε τη δραστηριότητα της εν ψυχρώ ευθυγραμμίσεως του χονδροσύρματος που ασκεί η προσφεύγουσα ως δραστηριότητα παραγωγής υπαγόμενη στη Συνθήκη ΕΚΑΧ και χαρακτήρισε το τελικό προϊόν της ως προϊόν καλυπτόμενο από το παράρτημα Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ και τη Συνδυασμένη Ονοματολογία.

125 Σύμφωνα με την ανάλυση που εκτίθεται στη σκέψη 74 ανωτέρω, η εφαρμογή της Συνθήκης ΕΚΑΧ στις χορηγηθείσες στην προσφεύγουσα ενισχύσεις για τις επενδύσεις της σχετικά με τη δραστηριότητα της ευθυγραμμίσεως δεν μπορεί να δικαιολογηθεί, υπό τις συνθήκες αυτές, παρά μόνον σε περίπτωση ελλείψεως επαρκών εγγυήσεων που να αποκλείουν τη λαθραία διοχέτευση των ενισχύσεων αυτών στις καλυπτόμενες από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ δραστηριότητες παραγωγής της.

126 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί καταρχάς ότι εναπόκειται, ασφαλώς, στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, ενδεχομένως επικουρούμενο από τη διαθέτουσα κρίσιμα σχετικά στοιχεία δικαιούχο των ενισχύσεων επιχείρηση, να παράσχει στην Επιτροπή κάθε στοιχείο που να της παρέχει τη δυνατότητα να εξακριβώσει κατά τη διοικητική διαδικασία την ύπαρξη ή την έλλειψη τέτοιων εγγυήσεων. Εντούτοις, η Επιτροπή πρέπει να κινεί τη διαδικασία αυτή με επιμέλεια και σύμφωνα με την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η οποία συγκαταλέγεται μεταξύ των θεμελιωδών αρχών της Κοινότητας (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Οκτωβρίου 1999, C-104/97 P, Atlanta κατά Ευρωπαϊκής Κοινότητας, Συλλογή 1999, σ. I-6983, σκέψη 52), και σημαίνει, στον υπό εξέταση τομέα, ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη η διαδικαστικής φύσεως δικαιολογημένη εμπιστοσύνη που μπορούσαν να δημιουργήσουν στους ενδιαφερομένους οι ενδείξεις οι οποίες περιέχονται στην απόφαση του κοινοτικού οργάνου να κινήσει τη διαδικασία εξετάσεως των επίμαχων ενισχύσεων.

127 Όμως, εν προκειμένω, από την ανακοίνωση της 18ης Φεβρουαρίου 1998 (σ. 5, πρώτο εδάφιο), προκύπτει το εξής:

«Απροσδιόριστο μέρος της επενδυτικής ενίσχυσης ενδέχεται να συμβιβάζεται με την κοινή αγορά στον βαθμό που αφορά αποκλειστικά επενδύσεις εκτός του τομέα ΕΚΑΧ και εφόσον δεν έχει επιπτώσεις στις δραστηριότητες ΕΚΑΧ της ESF [Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH]. Η υποβληθείσα μελέτη όσον αφορά την κατανομή των εξόδων δεν επαρκεί για να προσδιοριστεί το εν λόγω μέρος. Για τον λόγο αυτό το θέμα πρέπει να εξεταστεί διεξοδικότερα.»

128 Από τις ενδείξεις αυτές προκύπτει ότι, τη στιγμή της κινήσεως της διοικητικής διαδικασίας, η Επιτροπή είχε την πρόθεση να προβεί σε διεξοδική εξέταση με σκοπό το

προσδιορισμό του αν και σε ποιο βαθμό ένα μέρος των επίμαχων επενδυτικών ενισχύσεων κάλυψε αποκλειστικά επενδύσεις της προσφεύγουσας μη υπαγόμενες στη Συνθήκη ΕΚΑΧ και, ενδεχομένως, να εξακριβώσει ότι αποκλειόταν η λαθραία διοχέτευση των ως άνω ενισχύσεων στις καλυπτόμενες από τη Συνθήκη αυτή δραστηριότητες. Σε αντίθεση με όσα υποστήριξε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η ένδειξη αυτή δεν ισοδυναμεί με πρόσκληση προς τα ενδιαφερόμενα μέρη να της γνωστοποιήσουν τα στοιχεία που θα της παρείχαν τη δυνατότητα να προβεί στην εν λόγω εξακρίβωση. Κατόπιν της αναγνώσεως του ως άνω χωρίου τα ενδιαφερόμενα μέρη δικαίως ανέμεναν από την Επιτροπή να τους ζητήσει την εκ μέρους τους παροχή των στοιχείων αυτών, στο πλαίσιο της εξετάσεως στην οποία αναφέρθηκε με την ως άνω ανακοίνωση.

129 Ωστόσο, με τις απαντήσεις της στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η Επιτροπή εξήγησε ότι θεώρησε, κατά τη διοικητική διαδικασία, ότι το ευθυγραμμιζόμενο εν ψυχρώ χονδρόσυρμα που παράγει η προσφεύγουσα είναι προϊόν καλυπτόμενο από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ, οπότε επιβαλλόταν να θεωρηθεί ότι το σύνολο των επίμαχων επενδυτικών ενισχύσεων αφορούσε τις καλυπτόμενες από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ δραστηριότητες. Προσέθεσε ότι, εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι οι δραστηριότητες της προσφεύγουσας αποτελούν ένα ενιαίο οργανωμένο σύνολο απέκλειε εκ προοιμίου τη δυνατότητα πλήρους διαχωρισμού μεταξύ τους, έτσι ώστε κάθε επενδυτική ενισχύση χορηγούμενη στην προσφεύγουσα να πρέπει να εξετάζεται οπωσδήποτε έναντι της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

130 Κατά συνέπεια, από τις ως άνω ενδείξεις προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν προέβη στην αναγγελθείσα με την ανακοίνωσή της της 18ης Φεβρουαρίου 1998 εξέταση και δεν κάλεσε τους ενδιαφερομένους να της διαβιβάσουν τα στοιχεία που θα της παρείχαν τη δυνατότητα να εξακριβώσει συγκεκριμένα αν αποκλειόταν ή όχι λαθραία διοχέτευση των επενδυτικών ενισχύσεων που προορίζονταν για τις δραστηριότητες ευθυγραμμίσεως στις καλυπτόμενες από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ δραστηριότητες που ασκεί σε προηγούμενα βιομηχανικά στάδια η ως άνω επιχείρηση.

131 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι τα παρατιθέμενα στις σκέψεις 71 και 72 ανωτέρω χωρία της προσβαλλομένης αποφάσεως, όπου γίνεται λόγος για το ενδεχόμενο να μην υφίσταται πλήρης διαχωρισμός μεταξύ των δραστηριοτήτων εκείνων της δικαιούχου των ενισχύσεων επιχειρήσεως που καλύπτονται από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ και εκείνων που δεν καλύπτονται από αυτήν, συνιστούν το αποτέλεσμα συγκεκριμένης και με δυνατότητα εκατέρωθεν προβολής ισχυρισμών εξετάσεως, από την οποία μπορούσε να προκύψει η ανυπαρξία επαρκών εγγυήσεων

που να αποκλείουν εν προκειμένω τη δυνατότητα μιας τέτοιας λαθραίας διοχετεύσεως των ενισχύσεων.

132 Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν μπορεί βασίμως να χαρακτηρίζει τη δραστηριότητα της ευθυγραμμίσεως που ασκεί η προσφεύγουσα ως δραστηριότητα καλυπτόμενη από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ, η ανυπαρξία μιας τέτοιας εξετάσεως αποκλείει τη δυνατότητα εφαρμογής της εν λόγω Συνθήκης στις υπό εξέταση ενισχύσεις.

133 Το έργο της διενέργειάς της εξετάσεως περί της οποίας έκανε λόγο η Επιτροπή με την από 18 Φεβρουαρίου 1998 ανακοίνωσή της δεν εναπόκειται στο Πρωτοδικείο, το οποίο δεν μπορεί να προβαίνει σε τέτοιες εξετάσεις, διότι άλλως θα σφετεριζόταν τις αρμοδιότητες του ενδιαφερόμενου κοινοτικού οργάνου (βλ., ιδίως, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Φεβρουαρίου 2000, T-145/98, ADT Projekt κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-387, σκέψη 83).

134 Υπό τις συνθήκες αυτές, ενόψει των προεκτεθέντων (σκέψεις 90 έως 133 ανωτέρω), πρέπει να γίνει δεκτός ο λόγος που στηρίζεται σε εσφαλμένη εφαρμογή της Συνθήκη ΕΚΑΧ, καθόσον ο λόγος αυτός αφορά τις χορηγηθείσες στην προσφεύγουσα ενισχύσεις για τις επενδύσεις που συνδέονται με τις εγκαταστάσεις ευθυγραμμίσεως εν ψυχρώ του χονδροσύρματος.

135 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω και χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστούν οι λοιποί λόγοι και τα άλλα επιχειρήματα που προβάλλουν η προσφεύγουσα και οι παρεμβαίνοντες κατά του άρθρου 1, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η εν λόγω διάταξη είναι παράνομη, καθόσον με αυτή η Επιτροπή κηρύσσει ασυμβίβαστες προς τον έκτο κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία και προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα τις επενδυτικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν το 1995 στην προσφεύγουσα για επενδύσεις στις εγκαταστάσεις ευθυγραμμίσεως εν ψυχρώ χονδροσύρματος και, κατά συνέπεια, πρέπει να ακυρωθεί. Τα αιτήματα ακυρώσεως που στρέφονται κατά της ως άνω διατάξεως της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να απορριφθούν κατά τα λοιπά.

Επί του λόγου που στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της ασφαλείας δικαίου, προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως του άρθρου 1, δεύτερο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

136 Η προσφεύγουσα επικαλείται παραβίαση της αρχής της ασφαλείας δικαίου. Υποστηρίζει ότι η Επιτροπή επέτρεψε τη μερική χρησιμοποίηση των κρατικών εγγυήσεων σχετικά με τους φακέλους ενισχύσεων N 351/92 και N 673/94 για την κάλυψη των πιστώσεων εκμεταλλεύσεως. Πράγματι, όσον αφορά την πρώτη από αυτές, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας απηύθυνε στις 17 Δεκεμβρίου 1992 στον υπεύθυνο για τον φάκελο N 351/92 υπάλληλο της Επιτροπής τηλεομοιοτυπία, αναφέροντας ότι 18 εκατομμύρια DEM της εγγυήσεως περατώσεως ύψους 80 % έπρεπε να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη των ζημιών που θα παρουσιάζονταν κατά την πραγματοποίηση των επενδύσεων, καθώς των δεδουλευμένων τόκων. Όσον αφορά τη δεύτερη κρατική εγγύηση, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας εξήγησε στην Επιτροπή, με έγγραφο της 26ης Σεπτεμβρίου 1994, ότι, από το συνολικό ποσό της ως άνω εγγυήσεως, 4,8 εκατομμύρια DEM χρησιμοποιήθηκαν για την κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως.

137 Παραπέμποντας στη λεπτομερή ανάλυση του εν λόγω ζητήματος που περιλαμβάνεται στο σημείο IV των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι επίμαχες κρατικές ενισχύσεις είχαν θεωρηθεί και οι δύο ως επενδυτικές ενισχύσεις. Ωστόσο, κατά τη διοικητική διαδικασία η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας απέστειλε στην Επιτροπή στις 17 Δεκεμβρίου 1992 και στις 26 Σεπτεμβρίου 1994 έγγραφα από τα οποία προέκυπτε ότι οι εγγυήσεις αυτές είχαν χρησιμοποιηθεί εν μέρει για τη χρηματοδότηση πιστώσεων εκμεταλλεύσεως πριν από την εκ μέρους του κοινοτικού οργάνου έγκρισή τους.

138 Οι εγγυήσεις αυτές ήταν όχι μόνον παράνομες, δεδομένου ότι χορηγήθηκαν χωρίς την έγκριση της Επιτροπής, αλλά και ασυμβίβαστες προς τον κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία, κατά τον οποίο μπορούν να εγκρίνονται μόνο οι ενισχύσεις για την έρευνα, την ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος και για το κλείσιμο επιχειρήσεων. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι αντιβαίνουν προφανώς προς

την κοινή αγορά, οι ενισχύσεις για τη λειτουργία επιχειρήσεων δεν μνημονεύονται στον ως άνω κώδικα, ο οποίος πρέπει να ερμηνεύεται στενά, καθόσον παρεκκλίνει από την αρχή της απαγορεύσεως των ενισχύσεων (βλ. επ' αυτού την προαναφερθείσα στην σκέψη 48 ανωτέρω απόφαση Neue Maxhütte Stahlwerke και Lech-Stahlwerke κατά Επιτροπής). Εν προκειμένω, επομένως, απαγορευόταν η χρησιμοποίηση ενισχύσεων για άλλους σκοπούς εκτός από επενδυτικούς.

139 Η Επιτροπή προσθέτει ότι δεν μπορεί να δεχθεί εκ των υστέρων διευκρινίσεις που μεταβάλλουν τη φύση των σχετικών ενισχύσεων (βλ. επ' αυτού την απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Φεβρουαρίου 1987, 304/85, Falck κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 871, σκέψη 16, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Τούτο εξηγεί το γεγονός ότι, στην προκειμένη περίπτωση, στηρίχθηκε στις διευκρινίσεις που είχε παράσχει αρχικά η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και επέτρεψε τις ενισχύσεις αυτές ως επενδυτικές ενισχύσεις.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

140 Όσον αφορά, καταρχάς, τον φάκελο ενισχύσεων N 351/92, οι διάδικοι συμφωνούν ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κοινοποίησε στις 26 Μαΐου 1992 στην Επιτροπή, με έγγραφο της 2ας Ιουνίου 1992, σχέδιο χορηγήσεως στην προσφεύγουσα μιας ενισχύσεως και μιας επενδυτικής πριμοδοτήσεως για επενδύσεις ύψους 85 εκατομμυρίων DEM.

141 Στις 15 Ιουλίου 1992, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ανακοίνωσε στην Επιτροπή την πρόθεσή της να χορηγήσει στην προσφεύγουσα κρατική εγγύηση ύψους 80 %, ποσού 68,8 εκατομμυρίων DEM, «για τα έξοδα που απαιτούνται για τη δημιουργία της επιχειρήσεως» (βλ. το έγγραφο που απηύθυνε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στην Επιτροπή στις 3 Μαρτίου 1998 περί του οποίου γίνεται λόγος στο σημείο Ι, δεύτερο εδάφιο, των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως). Στις 13 Οκτωβρίου 1992, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ανέφερε στην Επιτροπή ότι το ανωτέρω ποσό μειώθηκε σε 60,8 εκατομμύρια DEM (βλ. το προαναφερθέν έγγραφο).

142 Στις 17 Δεκεμβρίου 1992, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας απέστειλε στην Επιτροπή τηλεομοιοτυπία (στο εξής: τηλεομοιοτυπία της 17ης Δεκεμβρίου 1992), περιλαμβάνουσα τις ακόλουθες ενδείξεις:

«Το ποσό των επενδύσεων οι οποίες μνημονεύονται στην κοινοποίηση αφορά μόνο τα αποδεκτά έξοδα για την επιδότηση και την επενδυτική πριμοδότηση. Όσον αφορά την κρατική εγγύηση, ελήφθησαν υπόψη άλλα έξοδα επενδύσεων:

Δαπάνες γηπέδων	8 εκατομ. DEM
Ζημίες μέχρι την έναρξη των δραστηριοτήτων της εκμεταλλεύσεως	8 εκατομ. DEM
Δεδουλευμένοι τόκοι	10 εκατομ. DEM
Ήδη αναφερθείσες επενδυτικές δαπάνες	85 εκατομ. DEM
	111 εκατομ. DEM
μείον επιχορήγηση και επενδ. πριμοδότ.	24,85 εκατομ. DEM
μείον ίδια κεφάλαια	10 εκατομ. DEM
ποσό προς εγγύηση	76,15 εκατομ. DEM
στρογγυλοποίηση	76 εκατομ. DEM
εκ των οποίων 80 %	0,8 εκατομ. DEM».

143 Από το έγγραφό της της 1ης Μαρτίου 1993 προκύπτει ότι η Επιτροπή επέτρεψε, μεταξύ άλλων, τη χορήγηση στην προσφεύγουσα «κρατικής εγγυήσεως ύψους 80 % σχετικά με τις αναγκαίες δαπάνες για τη δημιουργία της επιχειρήσεως, υπολογιζόμενες σε 76 εκατομμύρια DEM», ήτοι, όπως διαλαμβάνεται στην προσβαλλόμενη απόφαση (βλ. τον ανακεφαλαιωτικό πίνακα που περιλαμβάνεται στο τέλος του σημείου ΙΙ των αιτιολογικών σκέψεων), κρατική εγγύηση 60,8 εκατομμυρίων DEM (80 % των 76 εκατομμυρίων DEM).

144 Όσον αφορά, στη συνέχεια, τον φάκελο ενισχύσεων N 673/94, οι διάδικοι συμφωνούν ότι, με ανακοίνωση της 29ης Ιουνίου 1994, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κοινοποίησε στην Επιτροπή σχέδιο χορηγήσεως στην προσφεύγουσα μιας επιδοτήσεως και μιας επενδυτικής πριμοδοτήσεως για συμπληρωματικές επενδύσεις, υπολογιζομένου ύψους 51 εκατομμυρίων DEM. Η εν λόγω ανακοίνωση περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

«[...]

Η χρηματοδότηση των συμπληρωματικών επενδύσεων ύψους 51 εκατομμυρίων DEM παρουσιάζεται ως ακολούθως:

— Ίδια κεφάλαια (αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου)	5,4 εκατομ. DEM
— Επενδυτική επιδότηση	11,73 εκατομ. DEM
— Επενδυτική πριμοδότηση (8 %)	4,08 εκατομ. DEM
— Πίστωση με το ισχύον στην αγορά επιτόκιο	30,19 εκατομ. DEM
(θα χρειαστεί ενδεχομένως να χορηγηθεί συμπληρωματική εγγύηση, η απόφαση για την οποία θα ληφθεί στους προσεχείς μήνες)	
Σύνολο:	51,00 εκατομ. DEM.

Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση κοινοποιεί τα ακόλουθα μέτρα στηρίξεως υπέρ [της προσφεύγουσας]:

Επενδυτική επιχορήγηση	11,73 εκατομ. DEM
Επενδυτική πριμοδότηση	4,08 εκατομ. DEM».

145 Με ανακοίνωση της 26ης Σεπτεμβρίου 1994 (στο εξής: ανακοίνωση της 26ης Σεπτεμβρίου 1994), η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας «κοινοποίησε [...] συμπληρωματική κρατική εγγύηση 24 εκατομμυρίων DEM, εκ των οποίων 19,2 εκατομμύρια DEM για επενδύσεις και 4,8 εκατομμύρια DEM για πιστώσεις εκμεταλλεύσεως».

146 Τόσο από την ανακοίνωση της 18ης Φεβρουαρίου 1998 (βλ. τον ανακεφαλαιωτικό πίνακα που περιλαμβάνεται στη σελίδα 4) όσο και από την προσβαλλόμενη απόφαση (βλ. τον ανακεφαλαιωτικό πίνακα που περιλαμβάνεται στο τέλος του σημείου ΙΙ των αιτιολογικών σκέψεων) προκύπει ότι η Επιτροπή ενέκρινε, μεταξύ άλλων, με το από 13 Ιανουαρίου 1995 έγγραφό της, τη χορήγηση στην προσφεύγουσα κρατικής ενισχύσεως ύψους 23,975 εκατομμυρίων DEM.

147 Από τα προεκτεθέντα στοιχεία (σκέψεις 140 έως 146) προκύπτει ότι, όσον αφορά τόσο την κρατική εγγύηση σχετικά με τον φάκελο ενισχύσεων Ν 351/92 όσο και από την αφορώσα τον φάκελο ενισχύσεως Ν 673/94, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είχε παράσχει στην Επιτροπή, αντιστοίχως, με την από 17ης Δεκεμβρίου 1992 τηλεομοιοτυπία της και με την από 26 Σεπτεμβρίου 1994 ανακοίνωσή της, συγκεκριμένες ενδείξεις σχετικά με την κατανομή των συνδεομένων με την ενίσχυση αυτή δαπανών πριν η Επιτροπή εγκρίνει τα στοιχεία ενισχύσεων που συνδέονταν με τη χορήγηση των ως άνω εγγυήσεων στην προσφεύγουσα. Με τις απαντήσεις της στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου η Επιτροπή διατείνεται ότι δεν καταχώρισε την τηλεομοιοτυπία της 17ης Δεκεμβρίου 1992, και ότι η ανακοίνωση της 26ης Σεπτεμβρίου 1994 αποτελούσε απλώς συμπληρωματική πληροφορία στο πλαίσιο του φακέλου ενισχύσεων Ν 673/94, οπότε τα δύο αυτά έγγραφα δεν μπορούν να θεωρηθούν ως επίσημες κοινοποιήσεις. Δεν αρνείται, εντούτοις, ότι έλαβε τα έγγραφα αυτά και δεν αμφισβητεί τη σχέση τους με τους φακέλους ενισχύσεων Ν 351/92 και Ν 673/94.

148 Και στις δύο περιπτώσεις η Επιτροπή έλαβε θέση έναντι των επίμαχων κρατικών εγγυήσεων. Πράγματι, το έγγραφο της 1ης Μαρτίου 1993 αφορά την «κρατική εγγύηση ύψους 80 % σχετικά με τις αναγκαίες δαπάνες για τη δημιουργία της επιχειρήσεως, υπολογιζόμενες σε 76 εκατομμύρια DEM» (βλ. τη σκέψη 143 ανωτέρω). Από τη σύγκριση μεταξύ του ως άνω χωρίου και της περιλαμβανομένης στην τηλεομοιοτυπία της 17ης Δεκεμβρίου 1992 αναφοράς συνολικού ποσού 76 εκατομμυρίων DEM, εγγυημένου μέχρι το 80 %, συνάγεται ότι η Επιτροπή, η οποία δεν προβάλλει

αντιρρήσεις επ' αυτού, αποφάνθηκε επί της κρατικής ενισχύσεως σχετικά με τον φάκελο ενισχύσεων N 351/92, λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες που περιλαμβάνονταν στην εν λόγω τηλεομοιοτυπία. Όσον αφορά το έγγραφο της 13ης Ιανουαρίου 1995, η Επιτροπή δεν αρνείται ότι η περιλαμβανόμενη στο έγγραφο αυτό μνεία περί «εμπορικού δανείου με κρατική εγγύηση» ύψους 23,975 εκατομμυρίων DEM δείχνει ότι ελήφθησαν υπόψη οι ενδείξεις της που περιέχονταν στην από 26 Σεπτεμβρίου 1994 ανακοίνωσή της σχετικά με το σχέδιο χορηγήσεως στην προσφεύγουσα κρατικής εγγυήσεως στο πλαίσιο του φακέλου ενισχύσεων N 673/94.

149 Για τον λόγο αυτό, δεν πρέπει να τύχει εφαρμογής στην υπό κρίση υπόθεση η λύση που ακολουθήθηκε στην απόφαση Falck κατά Επιτροπής (προαναφερθείσα στη σκέψη 139), την οποία επικαλείται η Επιτροπή με τα υπομνήματά της. Πράγματι, με την ως άνω απόφαση το Δικαστήριο έκρινε, σχετικά με σχέδια ενισχύσεων στη σιδηρουργία, η προθεσμία κοινοποιήσεως στην Επιτροπή των οποίων έληγε στις 31 Μαΐου 1985 δυνάμει του κώδικα των ενισχύσεων στη σιδηρουργία που ίσχυε την περίοδο εκείνη, ότι η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να δεχθεί διευκρινίσεις υποβαλλόμενες μετά την ημερομηνία αυτή, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη φύση της σκοπούμενης ενισχύσεως, με αποτέλεσμα την αναντιστοιχία του τεθέντος σε εφαρμογή σχεδίου με το κοινοποιηθέν. Όμως, εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η τηλεομοιοτυπία της 17ης Δεκεμβρίου 1992 περιήλθε σε εύθετο χρόνο στην Επιτροπή, ενώ από την εκτιθέμενη στις δύο προηγούμενες σκέψεις ανάλυση προκύπτει ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη της τις περιλαμβανόμενες στην ως άνω τηλεομοιοτυπία ενδείξεις στο πλαίσιο της τελικής αποφάσεώς της που περιλαμβάνεται στο έγγραφο της 1ης Μαρτίου 1993. Όσον αφορά την κοινοποίηση της 26ης Σεπτεμβρίου 1994, η ίδια η Επιτροπή βεβαιώνει, με τις απαντήσεις της στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, ότι η ανακοίνωση αυτή «θεωρήθηκε ως απλή συμπληρωματική πληροφορία στην υπόθεση [N] 673/94» και ότι, επομένως, συνδέθηκε με τον φάκελο κοινοποιήσεως που της είχε αποστείλει η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στις 29 Ιουνίου 1994, η οποία ανακοίνωνε το ενδεχόμενο ενός σχεδίου χορηγήσεως συμπληρωματικής κρατικής εγγυήσεως στην προσφεύγουσα (βλ. ανωτέρω, σκέψη 144). Επιπλέον, από την εκτιθέμενη στις δύο προηγούμενες σκέψεις ανάλυση απορρέει ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις περιεχόμενες στην ως άνω ανακοίνωση ενδείξεις στο πλαίσιο της τελικής αποφάσεώς της, την οποία περιέχει το από 13 Ιανουαρίου 1995 έγγραφό της.

150 Από την ανάγνωση του εγγράφου της 1ης Μαρτίου 1993 προκύπτει ότι το σχέδιο χορηγήσεως της ως άνω κρατικής εγγυήσεως χαρακτηρίζεται, όπως και τα άλλα στοιχεία ενισχύσεως σχετικά με τον φάκελο N 351/92, ως σχέδιο επενδυτικής ενισχύσεως και εξετάστηκε και εγκρίθηκε έναντι του άρθρου 5, τρίτη περίπτωση, του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία, σχετικά με τις περιφερειακές επεν-

δυτικές ενισχύσεις υπέρ επιχειρήσεων εγκατεστημένων στο έδαφος της πρώην Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Στο έγγραφο της 13ης Ιανουαρίου 1995 αναφέρεται επίσης ότι το σχέδιο χορηγήσεως στην προσφεύγουσα κρατικής ενισχύσεως συνδεομένης με εμπορικό δάνειο εξετάστηκε και εγκρίθηκε, όπως και τα άλλα στοιχεία ενισχύσεως του φακέλου N 673/94, βάσει αυτής της ίδιας διατάξεως του κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία.

151 Στο σημείο IV, ενδέκατο εδάφιο, των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διατείνεται, εντούτοις, ότι «[η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας] κοινοποίησε τη χορήγηση γενικών ενισχύσεων λειτουργίας υπέρ μιας χαλυβουργικής επιχείρησης EKAX». Με τις απαντήσεις της στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η Επιτροπή επεβεβαίωσε ότι, όπως προκύπτει από τη θέση της στην προσβαλλόμενη απόφαση, η φράση αυτή αφορά την τηλεομοιοτυπία της 17ης Δεκεμβρίου 1992 και την ανακοίνωση της 26ης Σεπτεμβρίου 1994. Ενόψει των στοιχείων αυτών, επομένως, μπορεί να συναχθεί ότι η Επιτροπή είχε αντιληφθεί την περίοδο εκείνη, από τη μελέτη των ως άνω εγγράφων, ότι οι περιγραφόμενες σ' αυτά κρατικές εγγυήσεις περιελάμβαναν στοιχεία γενικής ενισχύσεως λειτουργίας. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται από την εκ μέρους της Επιτροπής παραδοχή με τα υπομνήματά της ότι από την τηλεομοιοτυπία της 17ης Δεκεμβρίου 1992 και την ανακοίνωση της 26ης Σεπτεμβρίου 1994 προέκυπτε μερική χρησιμοποίηση των ως άνω κρατικών ενισχύσεων για την κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως (βλ. τη σκέψη 137 ανωτέρω).

152 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή, εγκρίνοντας, στο πλαίσιο των φακέλων ενισχύσεων N 351/92 και N 673/94, με πλήρη γνώση των σχετικών στοιχείων, τις κρατικές ενισχύσεις που αφορούσαν το σύνολο των ποσών τα οποία παρέθεσε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας με την τηλεομοιοτυπία της 17ης Δεκεμβρίου 1992 και με την ανακοίνωσή της της 26ης Σεπτεμβρίου 1994, αντιστοίχως, με απόκλιση 25 000 DEM στη δεύτερη περίπτωση, επέτρεψε να χρησιμοποιηθούν μερικώς ως ενισχύσεις λειτουργίας οι ως άνω κρατικές εγγυήσεις, όπως ανέφεραν τα δύο αυτά έγγραφα.

153 Ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι η έλλειψη μνείας, στα έγγραφα της 1ης Μαρτίου 1993 και της 13ης Ιανουαρίου 1995, στο σχέδιο μερικής χρησιμοποιήσεως των κρα-

τικών εγγυήσεων για την κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως έπρεπε οπωσδήποτε να παράσχει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας τη δυνατότητα να αντιληφθεί ότι δεν είχε επιτραπεί καμία ενίσχυση λειτουργίας, αλλ' ούτε και μπορούσε να γίνει δεκτή.

154 Αν η πρόθεση των γερμανικών αρχών να χρησιμοποιήσουν μέρος των κρατικών εγγυήσεων για την κάλυψη τέτοιων πιστώσεων προσέκρουε σε αντιρρήσεις εκ μέρους της, η Επιτροπή όφειλε την περίοδο εκείνη, τηρώντας την προβλεπόμενη προς τούτο διαδικασία, να λάβει απόφαση η οποία είτε δεν θα επέτρεπε τη χορήγηση των εν λόγω εγγυήσεων παρά μόνο όσον αφορά το ποσό που αφορούσε την κάλυψη των επενδυτικών δαπανών είτε θα επέτρεπε τη χορήγηση των εγγυήσεων αυτών στο σύνολό τους μόνο υπό την προϋπόθεση της πλήρους χρησιμοποιήσεώς τους για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών. Όμως, διαπιστώνεται ότι τα δύο προαναφερθέντα έγγραφα δεν αναφέρουν κάτι τέτοιο.

155 Ακόμη, η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλείται τον προδήλως ασυμβίβαστο προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα χαρακτήρα των ενισχύσεων λειτουργίας, υποστηρίζοντας ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας έπρεπε οπωσδήποτε να υποψιαστεί ότι η μερική χρησιμοποίηση των κρατικών εγγυήσεων για την κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως δεν είχε εγκριθεί.

156 Πράγματι, επιπλέον των προεκτεθέντων στις σκέψεις 152 και 154 ανωτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στο σημείο IV, ενδέκατο εδάφιο, των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διατείνεται ότι «δεν εγκρίνει εύκολα ενισχύσεις λειτουργίας αντίθετες με τις ευρέως γνωστές αρχές». Επομένως, η ίδια η Επιτροπή δεν αποκλείει τη δυνατότητα εγκρίσεως τέτοιων ενισχύσεων. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να προβληθεί η αντίρρηση ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δεν μπορούσε να εκλάβει τα έγγραφα της 1ης Μαρτίου 1993 και της 13ης Ιανουαρίου 1995 ως έγγραφα εγκρίσεως των στοιχείων ενισχύσεως λειτουργίας που περιλαμβάνονταν στις επίμαχες κρατικές εγγυήσεις.

157 Έστω και αν γίνει δεκτό ότι, παρά τα όσα διατείνεται με την προσβαλλόμενη απόφαση και με τα υπομνήματά της (βλ. ανωτέρω, σκέψη 151), η Επιτροπή είχε θεωρήσει τότε ότι τα σχέδια χορηγήσεως των επίμαχων κρατικών εγγυήσεων αντιστοιχούσαν στο σύνολό τους σε σχέδια επενδυτικών ενισχύσεων, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η εν λόγω θεώρηση των πραγμάτων, καθώς και η εκ μέρους της Επιτροπής εξέταση και έγκριση των προαναφερθεισών κρατικών εγγυήσεων ως επενδυτικών ενισχύσεων, πραγματοποιήθηκαν με γνώση των ενδείξεων που της παρέσχε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας με την από 17 Δεκεμβρίου 1992 τηλεομοιοτυπία της και με την από 26 Σεπτεμβρίου 1994 ανακοίνωσή της όσον αφορά τις δαπάνες τις οποίες αφορούσαν οι εν λόγω εγγυήσεις (βλ. ανωτέρω, σκέψεις 147 και 148). Συναφώς, ενόψει των ενδείξεων αυτών, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ότι επιχείρησε να συγκαλύψει τους σκοπούς τους οποίους επεδίωκαν οι επίμαχες εγγυήσεις και να επιτύχει με τον τρόπο αυτό την εκ μέρους της Επιτροπής έγκριση της χρησιμοποιήσεώς τους για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους τους οποίους της είχε αναφέρει.

158 Υπό τις συνθήκες αυτές, η περιλαμβανόμενη στα έγγραφα της 1ης Μαρτίου 1993 και της 13ης Ιανουαρίου 1995 έγκριση ως επενδυτικών ενισχύσεων των κρατικών εγγυήσεων που κάλυπταν το σύνολο — με απόκλιση 25 000 DEM στη δεύτερη περίπτωση — του συνολικού ποσού που ανέφερε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας με την από 17 Δεκεμβρίου 1992 τηλεομοιοτυπία της και με την από 26 Σεπτεμβρίου 1994 ανακοίνωσή της, αντιστοίχως, πρέπει να θεωρηθεί ότι αφορούσε έγκριση της χρησιμοποιήσεως των εν λόγω κρατικών εγγυήσεων για την κάλυψη των διαφόρων δαπανών που απαριθμούνταν στα δύο αυτά έγγραφα.

159 Δεν εναπόκειται στο Πρωτοδικείο να διερευνήσει τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή δέχθηκε την περίοδο εκείνη τη χορήγηση στην προσφεύγουσα των επίμαχων κρατικών εγγυήσεων χωρίς την παραμικρή επιφύλαξη έναντι των στοιχείων που παρέσχε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας με την από 17 Δεκεμβρίου 1992 τηλεομοιοτυπία της και με την από 26 Σεπτεμβρίου 1994 ανακοίνωσή της σχετικά με τη χρησιμοποίηση των ως άνω εγγυήσεων που μνημονευόταν στα δύο αυτά έγγραφα. Κατόπιν της προεκτεθείσας αναλύσεως (βλ. σκέψεις 140 έως 158 ανωτέρω), επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα έγγραφα της 1ης Μαρτίου 1993 και της 13ης Ιανουαρίου 1995 πρέπει να θεωρηθούν ότι περιλαμβάνουν έγκριση της χορηγήσεως στην προσφεύγουσα κρατικών εγγυήσεων ύψους 60,8 εκατομμυρίων DEM και 23,975 εκατομμυρίων DEM, αντιστοίχως, όπως η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας περιέγραψε λεπτομερώς τις εγγυήσεις αυτές όσον αφορά τη χρησιμοποίησή τους με την τηλεομοιοτυπία της 17ης Δεκεμβρίου 1992 και με την ανα-

κοίνωση της 26ης Σεπτεμβρίου 1994, τα κρίσιμα σημεία των οποίων παρατίθενται στις σκέψεις 142 έως 145 ανωτέρω.

160 Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί, ούτε με την προσβαλλόμενη απόφαση αλλ' ούτε και με τα υπομνήματά της, τη σχέση περί της οποίας έκανε λόγο η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατά τη διοικητική διαδικασία μεταξύ της κρατικής εγγυήσεως 7,2 εκατομμυρίων DEM, την οποία αφορά το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως, που χορηγήθηκε στο τέλος του 1994 στην προσφεύγουσα προς κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως, και της χρησιμοποιήσεως της κρατικής εγγυήσεως την οποία αφορούσε η τηλεομοιοτυπία της 17ης Δεκεμβρίου 1992 σχετικά με τον φάκελο ενισχύσεων N 351/92 για την κάλυψη ζημιών που ανέκυπταν κατά τη διάρκεια της πραγματοποιήσεως των επενδύσεων και για εξυπηρέτηση χρέους δεδουλευμένων τόκων, που εκτιμώνται συνολικά σε 18 εκατομμύρια DEM, όπως μνημονεύονταν στην ως άνω τηλεομοιοτυπία. Ακόμη δεν αμφισβητείται ότι το προαναφερθέν ποσό των 7,2 εκατομμυρίων DEM δεν υπερβαίνει το αποδεκτό όριο της μερικής χρησιμοποιήσεως της επίμαχης κρατικής εγγυήσεως για την κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας των διαφόρων ειδών δαπανών που αφορούσε η ως άνω κρατική εγγύηση.

161 Περαιτέρω, με την προσβαλλόμενη απόφαση και με τα υπομνήματά της η Επιτροπή δεν αρνείται ούτε τη σχέση περί της οποίας έκανε λόγο κατά τη διοικητική διαδικασία η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας μεταξύ της κρατικής εγγυήσεως 4,8 εκατομμυρίων DEM, την οποία αφορά το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως, που χορηγήθηκε στην προσφεύγουσα στο τέλος του 1994 προς κάλυψη των πιστώσεων εκμεταλλεύσεως, και της αναγγελθείσας με την ανακοίνωση της 26ης Σεπτεμβρίου 1994 σχετικά με τον φάκελο ενισχύσεων N 673/94 χρησιμοποίησης της κρατικής εγγυήσεως την οποία αφορούσε η ως άνω ανακοίνωση για την κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως ύψους 4,8 εκατομμυρίων DEM.

162 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να συναχθεί ότι το στοιχείο ενισχύσεως που περιλαμβανόταν στις κρατικές εγγυήσεις οι οποίες χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα στο τέλος του 1994 προς κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως ύψους 7,2 εκατομμυρίων DEM και 4,8 εκατομμυρίων DEM, αντιστοίχως, είχε λάβει την έγκριση της Επιτροπής με το από 1ης Μαρτίου 1993 έγγραφό της σχετικά με τον φάκελο ενισχύσεων N 351/92 και με το από 13 Ιανουαρίου 1995 έγγραφό της σχετικά με τον φάκελο ενισχύσεων N 673/94, αντιστοίχως.

163 Πρέπει ακόμη να εξακριβωθεί αν βασίμως η Επιτροπή θεώρησε, με το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ως άνω στοιχείο ενισχύσεως είναι ασυμβίβαστο προς τον έκτο κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία και προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα.

164 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι ο εκ μέρους της Επιτροπής χαρακτηρισμός του ως άνω στοιχείου ενισχύσεως με την προσβαλλόμενη απόφαση ως γενικής ενισχύσεως λειτουργίας (σημείο IV, όγδοο και ενδέκατο εδάφιο των αιτιολογικών σκέψεων) δεν αμφισβητείται από την προσφεύγουσα και από τους παρεμβαίνοντες. Όμως, οι γενικές ενισχύσεις λειτουργίας δεν εμπίπτουν σε καμία από τις κατηγορίες ενισχύσεων, που καθορίζει ο ισχύων από 1ης Ιανουαρίου 1997 έκτος κώδικας ενισχύσεων στη σιδηρουργία, για τις οποίες προβλέπεται γενική παρέκκλιση από την αρχή της απαγορεύσεως που τίθεται με το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Εξάλλου, τόσο κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας όσο και κατά την ένδικη διαδικασία, οι διάδικοι περιορίστηκαν στην προβολή του ισχυρισμού ότι οι κρατικές ενισχύσεις ύψους 7,2 εκατομμυρίων DEM και 4,8 εκατομμυρίων DEM που χορηγήθηκαν στο τέλος του 1994 στην προσφεύγουσα προς κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως είχαν λάβει την έγκριση της Επιτροπής. Οι διάδικοι δεν προέβαλαν επιχειρήματα προς απόδειξη της συμφωνίας των ως άνω εγγυήσεων προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα.

165 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι βασίμως η Επιτροπή έκρινε, με το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι το στοιχείο ενισχύσεως που περιλαμβανόταν στις εγγυήσεις 7,2 εκατομμυρίων DEM και 4,8 εκατομμυρίων DEM που χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα στο τέλος του 1994 προς κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως είναι ασυμβίβαστο προς τον έκτο κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία και προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα.

166 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων (σκέψεις 140 έως 165 ανωτέρω), το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να ακυρωθεί καθόσον ορίζει ότι το στοιχείο ενισχύσεως που περιλαμβανόταν στις κρατικές εγγυήσεις 7,2 εκατομμυρίων DEM και 4,8 εκατομμυρίων DEM που χορηγήθηκαν

στην προσφεύγουσα στο τέλος του 1994 προς κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως δεν είχε εγκριθεί. Κατά τα λοιπά, ο εξεταζόμενος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου που στηρίζεται στην παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, με αίτημα την ακύρωση του άρθρου 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

167 Η προσφεύγουσα διατείνεται ότι μπορούσε δικαιολογημένα να πιστεύει ότι οι ενισχύσεις που προορίζονταν για ενισχύσεις μη χρησιμοποιούμενες, αυτές καθαυτές, για δραστηριότητα καλυπτόμενη από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ θα εξετάζονταν έναντι των κανόνων της Συνθήκης ΕΚ στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, τούτο δε παρά τη μη παρέμβαση διαφορετικής επιχειρήσεως στο πλαίσιο της εκμεταλλεύσεως των ως άνω εγκαταστάσεων (απόφαση του Πρωτοδικείου της 31ης Μαρτίου 1998, Τ-129/96, Preussag Stahl κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-609, σκέψη 77, και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

168 Όσον αφορά τις κρατικές εγγυήσεις, διατείνεται ότι πίστεψε ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είχε εκπληρώσει την υποχρέωση κοινοποιήσεως με τις ανακοινώσεις της στην Επιτροπή. Εξάλλου, εγκρίνοντας τις ως άνω εγγυήσεις, το κοινοτικό όργανο δημιούργησε στην προσφεύγουσα δικαιολογημένες ελπίδες (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Δεκεμβρίου 1994, Τ-489/93, Unifruit Hellas κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-1201, σκέψη 51).

169 Η προσφεύγουσα εκθέτει ότι προέβη σε ανεπίστρεπτες επενδύσεις χρησιμοποιώντας σε μεγάλο βαθμό τις χορηγηθείσες ενισχύσεις. Διατείνεται ότι, αν είχε πληροφορηθεί για τον κίνδυνο να ζητηθεί η επιστροφή των επίμαχων ενισχύσεων δεν θα είχε προβεί στις επενδύσεις αυτές και δεν θα αντιμετώπιζε τώρα τα προβλήματα που της θέτει ένα τέτοιο αίτημα επιστροφής.

170 Υπενθυμίζει την ακολουθούμενη από την κοινοτική νομολογία πρακτική της εξασφαλίσεως ισορροπίας μεταξύ της αρχής της νομιμότητας, αφενός, και των αρχών της ασφαλείας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, αφετέρου (απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Σεπτεμβρίου 1983, 205/82 έως 215/82, Deutsche Milchkontor κ.λπ., Συλλογή 1983, σ. 2633, σκέψη 30).

171 Το Freistaat Sachsen υποστηρίζει ότι οι επίμαχες επενδυτικές ενισχύσεις ήταν ατομικά μέτρα εκτελέσεως περιφερειακών προγραμμάτων ενισχύσεως που είχαν τύχει εγκρίσεως εκ μέρους της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 93 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 88 ΕΚ). Επομένως, αντιστοιχούν σε υφιστάμενες ενισχύσεις, που απαλλάσσονται από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποιήσεως στην Επιτροπή.

172 Η Επιτροπή διατείνεται ότι, επιπλέον του γεγονότος ότι η προσφεύγουσα υποστηρίζει έναν εσφαλμένο χαρακτηρισμό της δραστηριότητας της ευθυγραμμίσεως, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι οι επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενισχύσεις δεν μπορούν να έχουν, καταρχήν, δικαιολογημένη εμπιστοσύνη όσον αφορά τη νομιμότητα της ενισχύσεως παρά μόνον αν η ενίσχυση αυτή χορηγήθηκε με τήρηση της προβλεπόμενης διαδικασίας, πράγμα το οποίο πρέπει να μπορεί να επιβεβαιώσει κάθε επιμελής επιχειρηματίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Σεπτεμβρίου 1990, C-5/89, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 1990, σ. I-3437, σκέψη 14). Συναφώς, μια ανακοίνωση της Επιτροπής (ΕΕ 1983, C 318, σ. 3) προειδοποιούσε τους ενδεχόμενους δικαιούχους παρανόμως χορηγουμένων ενισχύσεων έναντι του κινδύνου επιστροφής των ενισχύσεων αυτών.

173 Όσον αφορά τις ενισχύσεις που αφορούσε το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως, επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν έχει να επικαλεστεί κάποια απόφαση εγκρίσεως στην οποία να μπορεί να στηρίζει τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της. Όσον αφορά το επιχείρημα που βασίζεται στο ότι οι επενδύσεις της ήταν ανεπίστρεπτες, τούτο δεν έχει σημασία εν προκειμένω. Πράγματι, η Επιτροπή δεν ζητούσε την αναστροφή των ως άνω επενδύσεων αλλά μόνο την απόδοση των παρανόμως ληφθέντων ποσών. Ένα τέτοιο μέτρο επιστροφής χρηματικών ποσών αποτελεί τη λογική συνέπεια της διαπιστώσεως του ασυμβιβάστου της ενισχύσεως προς την κοινή αγορά, εφόσον αποσκοπεί στην αποκατάσταση της προηγούμενης

καταστάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Μαρτίου 1990, C-142/87, Συλλογή 1990, σ. I-959).

174 Όσον αφορά τις κρατικές εγγυήσεις σχετικά με τα σχέδια ενισχύσεων N 351/92 και N 673/94, οι εν λόγω ενισχύσεις χρησιμοποιήθηκαν κατά παράβαση του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία. Πράγματι, χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς διαφορετικούς από τους δηλωθέντες στην Επιτροπή και απαγορεύονται από τον ως άνω κώδικα. Επιπλέον, χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα πριν η Επιτροπή λάβει θέση έναντί τους. Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα δεν μπορεί βασίμως να ισχυρίζεται ότι η έγκριση των εν λόγω εγγυήσεων ως επενδυτικών ενισχύσεων της δημιούργησε βασίμως την εντύπωση ότι οι ενισχύσεις αυτές είχαν εγκριθεί ως ενισχύσεις λειτουργίας (βλ., επ' αυτού, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 6ης Ιουλίου 1988, 236/86, Dillinger Hüttenwerke κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 3761, σκέψη 14, και της 6ης Δεκεμβρίου 1990, C-180/88, Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie, Συλλογή 1990, σ. I-4413, σκέψη 22).

175 Η Επιτροπή προσθέτει ότι η κοινοτική νομολογία επιτάσσει την απόδοση παρανόμων ενισχύσεων ακόμα και όταν η εθνική αρχή είναι σε τέτοιο σημείο υπεύθυνη για την παρανομία ώστε η ανάκληση της αποφάσεως περί χορηγήσεως της ενισχύσεως να είναι, έναντι του δικαιούχου της ενισχύσεως, αντίθετη προς την καλή πίστη, τούτο δε διότι ο ως άνω δικαιούχος δεν μπορούσε να έχει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη όσον αφορά τη νομιμότητα της επίμαχης ενισχύσεως λόγω της μη τηρήσεως της προβλεπομένης διαδικασίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Μαρτίου 1997, C-24/95, Alcan Deutschland, Συλλογή 1997, σ. I-1591, σκέψη 43). Η επιστροφή των ενισχύσεων επιβάλλεται επιπρόσθετα όταν, όπως εν προκειμένω, οι εθνικές αρχές ζήτησαν την εκ των υστέρων έγκριση χρησιμοποιήσεως μιας ενισχύσεως για σκοπό διαφορετικό από τον αρχικώς κοινοποιηθέντα στην Επιτροπή.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

176 Πρέπει, πρώτον, να υπομνησθεί ότι το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να ακυρωθεί, καθόσον με αυτό η Επιτροπή κηρύσσει ασυμβί-

βαστο προς τον έκτο κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία και προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα το μέρος εκείνο των επενδυτικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα το 1995, σχετικά με επενδύσεις στις εγκαταστάσεις ευθυγραμμίσεως εν ψυχρώ του χονδροσύρματος (βλ. ανωτέρω, σκέψη 135).

177 Όμως, η επιστροφή των ενισχύσεων την οποία η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος αποτελεί τη συνέπεια της μη συμφωνίας τους προς την κοινή αγορά. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί μόνο για τον λόγο ότι η οικεία ενίσχυση δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή (βλ., επ' αυτού, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1990, C-301/87, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-307, σκέψεις 11 έως 22· της 21ης Μαρτίου 1990, Βέλγιο κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 173 ανωτέρω, σκέψεις 15 έως 20· της 11ης Ιουλίου 1996, C-39/94, SFEI κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-3547, σκέψη 43, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1995, T-49/93, SIDE κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2501, σκέψη 85).

178 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν μπορεί να ζητεί βασίμως από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, με το άρθρο 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως, την αναζήτηση των επενδυτικών ενισχύσεων που μνημονεύονται στη σκέψη 176 ανωτέρω.

179 Δεύτερον, όσον αφορά τις λοιπές ενισχύσεις τις οποίες αφορά το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως, πρέπει καταρχάς να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή δικαίως κήρυξε ασυμβίβαστο προς τον έκτο κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία και προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα το μέρος εκείνο των επενδυτικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα το 1995, σχετικά με επενδύσεις υπέρ των εγκαταστάσεων καλιμπραρίσματος (βλ. ανωτέρω, σκέψη 89). Όσον αφορά την κρατική εγγύηση 12 εκατομμυρίων DEM που χορηγήθηκε στην τελευταία το 1997, η προσφεύγουσα και οι παρεμβαίνοντες διάδικοι δεν αμφισβήτησαν, κατά την ένδικη διαδικασία, την εκ μέρους της Επιτροπής διαπίστωση με την προαναφερθείσα διάταξη της προσβαλλομένης αποφάσεως ότι το στοιχείο ενισχύσεως που περιλαμβανόταν στην εν λόγω εγγύηση είναι ασυμβίβαστο προς τον

έκτο κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία και προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα (βλ. ανωτέρω, σκέψη 56).

180 Στη συνέχεια, πρέπει να τονιστεί ότι η προσφεύγουσα δεν αρνείται ότι εγνώριζε την περίοδο εκείνη τα στοιχεία δημόσιας ενισχύσεως που περιλαμβάνονταν στις επενδυτικές ενισχύσεις και στην κρατική εγγύηση περί των οποίων γίνεται λόγος στην προηγούμενη σκέψη.

181 Με τις απαντήσεις της στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε ότι, όπως προκύπτει και από τις ενδείξεις που περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση της 18ης Φεβρουαρίου 1998 (βλ., ειδικότερα, τον πίνακα της σελίδας 4) και στην προσβαλλόμενη απόφαση (βλ., ιδίως, τον ανακεφαλαιωτικό πίνακα στο τέλος του σημείου ΙΙ των αιτιολογικών σκέψεων), τα ως άνω στοιχεία ενισχύσεων της χορηγήθηκαν χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση στην Επιτροπή. Όμως, η διαδικασία προηγούμενης κοινοποιήσεως επιβάλλεται κατά γενικό κανόνα στα κράτη μέλη όσον αφορά κάθε σχέδιο οικονομικής επεμβάσεως των δημοσίων αρχών υπέρ σιδηρουργικών επιχειρήσεων (βλ., επ' αυτού, τη διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 3ης Μαΐου 1996, C-399/95 R, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-2441, σκέψεις 50 και 54). Συναφώς, το επιχείρημα του Freistaat Sachsen που παρατίθεται στη σκέψη 171 ανωτέρω πρέπει να απορριφθεί, λαμβανομένων υπόψη των διαπιστώσεων που διαλαμβάνονται στη σκέψη 80 ανωτέρω.

182 Κατά πάγια νομολογία, δεν δικαιολογείται, καταρχήν, η εμπιστοσύνη επιχειρήσεως που έλαβε ενίσχυση ως προς τη νομιμότητα της ενισχύσεως παρά μόνον αν η ενίσχυση αυτή έχει χορηγηθεί σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία, την τήρηση της οποίας ένας επιμελής επιχειρηματίας πρέπει να είναι σε θέση να ελέγξει (βλ. την προαναφερθείσα στη σκέψη 167 ανωτέρω απόφαση του Πρωτοδικείου Preussag Stahl κατά Επιτροπής, σκέψη 77, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, T-55/99, CETM κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-3207, σκέψη 121).

183 Η επιχείρηση που λαμβάνει παράνομη ενίσχυση δικαιούται, ασφαλώς, να επικαλείται εξαιρετικές περιστάσεις, οι οποίες δημιούργησαν βασίμως τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της όσον αφορά το νόμιμο της ενισχύσεως αυτής, για να αντιταχθεί στην επιστροφή της (απόφαση CETM κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στην προηγούμενη σκέψη, σκέψη 122).

184 Ωστόσο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα δεν επικαλείται τέτοιες περιστάσεις.

185 Επίσης, δεν επικαλείται ούτε ότι η Επιτροπή της παρέσχε συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις ικανές να της δημιουργήσουν βάσιμες ελπίδες όσον αφορά το νόμιμο των σχετικών ενισχύσεων.

186 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι δεν στάθμισε τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, αφενός, και την αρχή της νομιμότητας, αφετέρου (βλ., επ' αυτού, την προαναφερθείσα στη σκέψη 167 ανωτέρω απόφαση Preussag Stahl κατά Επιτροπής, σκέψη 84).

187 Επομένως, ορθώς η Επιτροπή διέταξε την επιστροφή των στοιχείων ενισχύσεως περί των οποίων γίνεται λόγος στη σκέψη 179 ανωτέρω).

188 Τρίτον, όσον αφορά το στοιχείο ενισχύσεως περί του οποίου γίνεται λόγος στο άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως, που περιλαμβάνεται στις κρατικές εγγυήσεις 7,2 εκατομμυρίων DEM και 4,8 εκατομμυρίων DEM οι οποίες χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα στο τέλος του 1994 προς κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως, αρκεί να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή είχε επιτρέψει τις εγγυήσεις αυτές με τα από 1 Μαρτίου 1993 και 13 Ιανουαρίου 1995 έγγραφά της, αντιστοίχως (βλ. ανωτέρω, σκέψεις 140 έως 166). Με τα ως άνω έγγραφα η Επιτροπή παρέσχε την περίοδο εκείνη συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις, οι οποίες δημιούργησαν στους ενδιαφερομένους, ιδίως στην προσφεύγουσα, βάσιμες ελπίδες όσον αφορά τη

νομιμότητα του στοιχείου ενισχύσεως που περιελάμβαναν οι εν λόγω εγγυήσεις (αποφάσεις Unifruit Hellas κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 168 ανωτέρω, σκέψη 51, και Preussag Stahl κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 167 ανωτέρω, σκέψη 78).

189 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης εμποδίζει την Επιτροπή να διατάξει την επιστροφή του ως άνω στοιχείου ενισχύσεως, τη συμφωνία του οποίου προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα εξέτασε πολλά έτη μετά την έγκριση των επίμαχων εγγυήσεων, κατόπιν πληροφοριών προερχομένων από τρίτους (βλ. ανακοίνωση της 18ης Φεβρουαρίου 1998, σ. 3), καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι αυτό αντιβαίνει προς την ως άνω κοινή αγορά.

190 Επ' αυτού, το επιχείρημα της Επιτροπής που στηρίζεται στο ότι οι επίμαχες κρατικές εγγυήσεις χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα πριν λάβει θέση έναντί τους πρέπει να απορριφθεί. Πράγματι, όσον αφορά την κρατική εγγύηση 7,2 εκατομμυρίων DEM που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του φακέλου ενισχύσεων N 351/92 (βλ. σκέψη 160 ανωτέρω), από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 1, δεύτερο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η εν λόγω εγγύηση χορηγήθηκε στην προσφεύγουσα «κατά το τέλος του 1994», ήτοι μετά το έγγραφο της 1ης Μαρτίου 1993 περί εγκρίσεως του προαναφερθέντος φακέλου ενισχύσεων. Εν πάση περιπτώσει, το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να καλύψει το γεγονός ότι, εγκρίνοντας τις επίμαχες κρατικές εγγυήσεις την 1η Μαρτίου 1993 και την 13η Ιανουαρίου 1995, αντιστοίχως, η Επιτροπή παρέσχε στην προσφεύγουσα συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις ικανές να της δημιουργήσουν βάσιμες ελπίδες όσον αφορά τη νομιμότητα του στοιχείου ενισχύσεως που περιλαμβανόταν στις ως άνω εγγυήσεις, οι οποίες εμποδίζουν την Επιτροπή να διατάξει την επιστροφή τους κατόπιν της μεταγενέστερης διαπιστώσεως της μη συμφωνίας τους προς την κοινή αγορά.

191 Επομένως, η Επιτροπή δεν μπορεί βασίμως να ζητεί από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, με το άρθρο 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως, να αναζητήσει το στοιχείο εγγυήσεως που περιλαμβανόταν στις κρατικές εγγυήσεις 7,2 εκατομμυρίων DEM και 4,8 εκατομμυρίων DEM οι οποίες χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα στο τέλος του 1994 προς κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως.

192 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων (σκέψεις 176 έως 191 ανωτέρω), το άρθρο 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να ακυρωθεί, καθόσον με αυτό διατάσσεται η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας να προβεί σε αναζήτηση του μέρους των επενδυτικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν το 1995 στην προσφεύγουσα, σχετικά με επενδύσεις στις εγκαταστάσεις ευθυγραμμίσεως εν ψυχρώ του χονδροσύρματος, καθώς και του στοιχείου ενισχύσεως που περιλαμβανόταν στις κρατικές εγγυήσεις 7,2 εκατομμυρίων DEM και 4,8 εκατομμυρίων DEM που χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα στο τέλος του 1994 προς κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως. Κατά τα λοιπά, ο εξεταζόμενος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

193 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του, το Πρωτοδικείο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση ήττας των διαδίκων όσον αφορά ένα ή περισσότερα κεφάλαια. Εν προκειμένω, ναι μεν η προσφεύγουσα ασφαλώς ηττήθηκε μερικώς, δικαιώθηκε ωστόσο όσον αφορά σημαντικό μέρος των αιτημάτων της.

194 Επομένως, το Πρωτοδικείο προβαίνοντας σε δίκαιη εκτίμηση των περιστάσεων, αποφασίζει ότι η προσφεύγουσα θα φέρει τα δύο τρίτα των δικαστικών της εξόδων και ότι η Επιτροπή θα φέρει, επιπλέον των δικών της εξόδων, ένα τρίτο των εξόδων της προσφεύγουσας.

195 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, οι παρεμβαίνοντες φέρουν τα δικά τους δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Ακυρώνει το το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως 1999/580/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 11ης Νοεμβρίου 1998, σχετικά με τις ενισχύσεις που χορήγησε η Γερμανία υπέρ της ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa, Σαξωνία, καθόσον με αυτό η Επιτροπή κηρύσσει ασυμβίβαστο προς την απόφαση 2496/96/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, και προς την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα το μέρος εκείνο των επενδυτικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα το 1995, σχετικά με επενδύσεις στις εγκαταστάσεις ευθυγραμμίσεως εν ψυχρώ του χονδροσύρματος.**

2) **Ακυρώνει το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, της αποφάσεως 1999/580 καθόσον ορίζει ότι το στοιχείο ενισχύσεως που περιλαμβανόταν στις κρατικές εγγυήσεις που χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα στο τέλος του 1994 προς κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως 7,2 εκατομμυρίων DEM και 4,8 εκατομμυρίων DEM δεν είχε εγκριθεί.**

3) **Ακυρώνει το άρθρο 2 της αποφάσεως 1999/580 καθόσον με αυτό διατάσσεται η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας να προβεί σε αναζήτηση του μέρους των επενδυτικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν το 1995 στην προσφεύγουσα, σχετικά με επενδύσεις στις εγκαταστάσεις ευθυγραμμίσεως εν ψυχρώ του χονδροσύρματος, καθώς και του στοιχείου ενισχύσεως που περι-**

λαμβανόταν στις κρατικές εγγυήσεις που χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα στο τέλος του 1994 προς κάλυψη πιστώσεων εκμεταλλεύσεως 7,2 εκατομμυρίων DEM και 4,8 εκατομμυρίων DEM.

4) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

5) Η προσφεύγουσα φέρει τα δύο τρίτα των δικαστικών της εξόδων.

6) Η Επιτροπή φέρει, επιπλέον των δικών της εξόδων, το ένα τρίτο των εξόδων της προσφεύγουσας.

7) Οι παρεμβαίνοντες φέρουν τα δικά τους δικαστικά έξοδα.

Azizi Mengozzi Lenaerts

Moura Ramos Jaeger

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Ιουνίου 2001.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

J. Azizi